

ANNESS I

SOMMARJU TAL-KARATTERISTIČI TAL-PRODOTT

1. ISEM IL-PRODOTT MEDICINALI

Rasilez 150 mg pilloli miksin b'rita

Rasilez 300 mg pilloli miksin b'rita

2. GHAMLA KWALITATTIVA U KWANTITATTIVA

Rasilez 150 mg pilloli miksin b'rita

Kull pillola miksin b'rita fiha 150 mg aliskiren (bħala hemifumarate).

Rasilez 300 mg pilloli miksin b'rita

Kull pillola miksin b'rita fiha 300 mg aliskiren (bħala hemifumarate).

Għal-lista shiħa ta' eċċipjenti, ara sezzjoni 6.1.

3. GHAMLA FARMAČEWTIKA

Pillola miksin b'rita.

Rasilez 150 mg pilloli miksin b'rita

Pillola roža ċar, konvessa miż-żewġ naħat, tonda, ittimbrata ‘IL’ fuq naħa u ‘NVR’ fuq in-naħa l-oħra.

Rasilez 300 mg pilloli miksin b'rita

Pillola ta' lewn aħmar ċar, konvessa miż-żewġ naħat, ovali, ittimbrata “IU” fuq naħa u “NVR” fuq in-naħa l-oħra.

4. TAGħrif KLINIKU

4.1 Indikazzjonijiet terapewtiċi

Kura ta' pressjoni għolja naturali fl-adulti.

4.2 Pożologija u metodu ta' kif għandu jingħata

Pożologija

Id-doża irrikkmandata ta' Rasilez hija 150 mg darba kuljum. F'pazjenti li l-pressjoni ma tkunx kontrollota kif jixraq, id-doża tista' tkun miżjudha għal 300 mg kuljum.

L-effett li titbaxxa l-pressjoni jseħħi fi żmien ġimħatejn (85-90%) wara li tibda t-terapija b'150 mg kuljum.

Rasilez jista' jintuża waħdu jew ma' agenti oħra li jbaxxu l-pressjoni bl-eċċeżżjoni ta' użu flimkien ma' impedituri tal-enzima li tikkonverti angiotensin (ACEI) jew ta' imblukkaturi tar-riċetturi ta' angiotensin II (ARB) f'pazjenti b'diċċabete mellitus jew b'in-deboliment renali (rata tal-filtrazzjoni fil-glomeruli (GFR) < 60 ml/min/1.73 m²) (ara sezzjonijiet 4.3, 4.4 u 5.1).

Popolazzjonijiet specjali

Indeboliment renali

M'hemmx bżonn li jkun hemm aġġustamenti tad-doża tal-bidu għall-pazjenti li jkollhom indeboliment renali ħafif għal moderat (ara sezzjonijiet 4.4 u 5.2). Aliskiren mhux irrakkomandat għall-użu f'pazjenti b'in-deboliment renali sever (GFR < 30 ml/min/1.73 m²).

Indeboliment epatiku

M'hemmx bżonn li jkun hemm aġġustamenti tad-doża tal-bidu għall-pazjenti li jkollhom indeboliment epatiku ġafif għal sever (ara sezzjoni 5.2).

Pazjenti anzjani li għandhom 65 sena jew aktar

Id-doża inizjali ta' aliskiren irrakkomanda għal pazjenti anzjani hi ta' 150 mg. Ma dehritx żieda klinikament sinifikanti fit-tnejha tal-pressjoni tad-demm meta d-doża żidiet għal 300 mg fil-biċċa l-kbira tal-pazjenti anzjani.

Popolazzjoni pedjatrika

Rasilez huwa kontraindikat fit-tfal mit-twelid sal-età ta' inqas minn sentejn. Rasilez m'għandux jintuża fit-tfal minn età ta' sentejn sa inqas minn 6 snin minħabba thassib dwar sigurtà dovut għal esponenti eċċessiv potenzjali għal aliskiren (ara sezzjonijiet 4.3, 4.4, 5.2 u 5.3). Is-sigurtà u l-effikċja ta' Rasilez fit-tfal minn età ta' 6 snin sa 17-il sena għadhom ma ġewx determinati s'issa. Data disponibbli hija deskritta fis-sezzjonijiet 4.8, 5.1, u 5.2. L-użu ta' Rasilez mhux rakkomandat f'din il-popolazzjoni.

Metodu ta' kif għandu jingħata

Użu orali. Il-pilloli għandhom jinbelgħu sħaħ ma' ffit ilma. Rasilez għandu jittieħed darba kuljum, dejjem mal-ikel jew dejjem fuq stonku vojt, l-ahjar fl-istess ħin tal-ġurnata kuljum. Il-pazjenti għandhom jistabbilixxu skeda konvenjenti ta' kuljum ta' konsum tal-prodott mediciċinali u jżommu relazzjoni temporali stabbli mat-teħid tal-ikel. L-użu flimkien mal-meraq tal-frott u/jew ma' xarbiet li fihom l-estratti mill-pjanti (inkluż tejjet tal-ħxejjex) għandhom ikunu evitati (ara sezzjoni 4.5).

4.3 Kontraindikazzjonijiet

- Sensittività eċċessiva għas-sustanza attiva jew għal kwalunkwe sustanza mhux attiva elenkata fis-sezzjoni 6.1.
- Storja ta' anġjoedima b'aliskiren.
- Anġjoedima ereditarja jew idjopatika.
- It-tieni u t-tielet trimestri tat-tqala (ara sezzjoni 4.6).
- L-użu konkomittanti ta' aliskiren ma' ciclosporin u itraconazole, żewġ inibituri ta' P-gp qawwija ġafna, u inibituri ta' P-glikoproteina (P-gp) qawwija oħrajn (eż. quinidine), huwa kontra-indikat (ara sezzjoni 4.5).
- L-użu fl-istess ħin ta' Rasilez ma' inibit tal-enzimi li jikkonvertu angiotensin (ACEI) jew imblokkatur tar-riċetturi ta' angiotensin II (ARB) hu kontraindikat f'pazjenti b'dijabete mellitus jew indeboliment tal-kliewi (GFR ta' < 60 ml/min/1.73m²) (ara sezzjonijiet 4.5 u 5.1).
- Tfal mit-twelid sal-età ta' inqas minn sentejn (ara sezzjoni 4.2 u 5.3).

4.4 Twissijiet speċjali u prekawzjonijiet ghall-użu

Generali

Fil-każ ta' dijarea severa u persistenti, it-terapija b'Rasilez għandha titwaqqaf (ara sezzjoni 4.8).

Aliskiren għandu jintuża bil-kawtela f'pazjenti b'insuffiċjenza tal-qalb kongestiva serja (Klassi Funzjonali III-IV ta' l-Assocjazzjoni Tal-Qalb ta' New York [NYHA]) (ara sezzjoni 5.1).

Aliskiren għandu jintuża b'għaqal f'pazjenti kkurati minħabba insuffiċjenza tal-qalb mogħtija furosemide jew torasemide (ara sezzjoni 4.5).

Imblokk doppju tas-sistema renin-angiotensin-aldosterone (RAAS)

Pressjoni baxxa, sinkope, puplesija, iperkalimja u tnaqqis fil-funzjoni tal-kliewi (li jinkludi insufficjenza akuta tal-kliewi) gew irappurtati f'individwi suxxettibbli, specjalment jekk tkun qed tintuża kombinazzjoni ta' prodotti medċinali li jaffettaw lil din is-sistema (ara sezzjoni 5.1). Imblokk doppju ta' RAAS billi tikkombina aliskiren ma' ACEI jew ARB għalhekk mhuwiex rakkommandat. Jekk terapija b'imblokk doppju tkun ikkunsidrata li hi assolutament meħtiega, din għandha ssir biss taht is-superviżjoni ta' speċjalista u tkun suġġetta għal monitoraġġ frekwenti mill-qrib tal-funzjoni tal-kliewi, elettroliti u pressjoni tad-demm..

Riskju ta' sintomi ta' pressjoni baxxa

Jista' jkun hemm sintomi ta' pressjoni baxxa wara li tibda l-kura b'aliskiren fil-każijiet li ġejjin:

- Pazjenti b'nuqqas serju fil-volum jew pazjenti b'nuqqas ta' melħ (eż. dawk li jkunu qed jirċievu doži għolja ta' dijuretic) jew
- L-użu flimkien ta' aliskiren ma aġenti oħra jnatt fuq ir-RAAS.

Il-volum ta' nuqqas ta' melħ għandu jiġi korrett qabel ma jingħata Rasilez, jew il-kura għandha tinbeda taht superviżjoni medika stretta.

Indeboliment renali

Fil-provi kliniči, aliskiren ma giex investigat f'pazjenti li għandhom il-pressjoni għolja u li jbatu minn indeboliment renali sever (krejatinina fis-serum $\geq 150 \text{ μmol/l}$ jew 1.70 mg/dL fin-nisa u $\geq 177 \text{ μmol/l}$ jew 2.00 mg/dL fl-irġiel u/jew rata ta' GFR stmata $< 30 \text{ ml/min}/1.73 \text{ m}^2$), li kellhom dijalisi fil-passat, sindrome nefrotika jew pressjoni għolja renovaskulari. Mux irrakkommandat ghall-użu f'pazjenti b'indeboliment renali sever ($\text{GFR} < 30 \text{ ml/min}/1.73 \text{ m}^2$).

Bħal prodotti medċinali oħra li jaħdmu fuq is-sistema tar-renin-angiotensin, għandu jkun hemm attenzjoni meta aliskiren jingħata fil-preżenza ta' kundizzjonijiet li jippredisponu għal disfunzjoni tal-kliewi bħal ipovolimja (eż. minhabba telf ta' demm, dijarea qawwija jew li ddum, rimettar li jdum, eċċ.), mard tal-qalb, mard tal-fwied, dijabete mellitus jew mard tal-kliewi. Indeboliment akut tal-kliewi, li jerġa' lura meta titwaqqaf il-kura, kien irappurtat f'pazjenti li kienu f'riskju u kienu qed jirċievu aliskiren fl-esperjenza ta' wara t-tqegħid fis-suq. F'każ li jseħħu xi sinjali ta' insufficjenza tal-kliewi, aliskiren għandu jitwaqqaf mill-ewwel.

Żidiet tal-potassium fis-serum ġew osservati b'aliskiren wara l-esperjenza ta' wara t-tqegħid fis-suq u dawn jistgħu jihraxu bl-użu konkomitanti ta' sustanzi oħra li jaġixxu fuq RAAS jew ta' mediciċini antinfjammatorji mhux sterojdi (NSAIDs). B'mod konsistenti mal-prattika medika standard, id-determinazzjoni perjodika tal-funzjoni renali inkluż l-elettroliti fis-serum hija rakkomandata f'każ li jiġi kkunsidrat bħala neċċessarju l-ghoti flimkien ma' sustanzi oħra.

Stenozi ta' l-arterja renali

M'hemmx tagħrif kliniku kkontrollat dwar l-użu ta' aliskiren f'pazjenti bi stenozi tal-arterja renali unilaterali jew bilaterali, jew fi stenozi f'kilwa wahda. Madankollu, hemm żieda fir-riskju ta' insufficjenza tal-kliewi, inkluż indeboliment akut tal-kiewi, meta l-pazjenti bi stenozi tal-arterja renali jiġi kkurati b'aliskiren. Għalhekk għandu jkun hemm attenzjoni f'dawn il-pazjenti. Jekk iseħħ indeboliment tal-kliewi, il-kura għandha titwaqqaf.

Reazzjonijiet anafilattiċi u anġjoedima

Kienu osservati reazzjonijiet anafilattiċi matul it-trattament b'aliskiren u dan wara li l-prodott tqiegħed fis-suq (ara sezzjoni 4.8). Anġjoedima jew sintomi li jissuġġerixxu anġjoedima (neħha fil-wiċċ, fix-xofftejn, fil-gerżuma u/jew fl-ilsien) kienu rrappurtati f'pazjenti kkurati b'aliskiren.

Numru minn dawn il-pazjenti kellhom storja ta' anġjoedima jew sintomi li jissuġġerixxu anġjoedima,

li f'xi kažijiet seħħet wara użu ta' prodotti medicinali oħra li jistgħu jikkawżaw anġjoedima, inkluż imblokkaturi tal-RASS (impedituri tal-enzima li tikkonverti angiotensin jew imblokkaturi tar-riċettur ta' angiotensin) (ara sezzjoni 4.8).

Wara li l-prodott tqiegħed fis-suq, kienu rrappurtati anġjoedima u reazzjonijiet li jixbhu lil anġjoedima u dan meta aliskiren ingħata flimkien ma' ACEIs u/jew ARBs (ara sezzjoni 4.8).

Fi studju ta' osservazzjoni wara l-awtorizzazzjoni, l-ghoti ta' aliskiren flimkien ma' ACEIs jew ARBs kien assoċjat ma' riskju akbar ta' anġjoedima. Il-mekkaniżmu ta' dan l-effett ma ġiex stabbilit. B'mod generali, muhuwiex irrakkomandat imblokk doppju tar-RASS billi aliskiren jingħata flimkien ma' xi ACEI jew xi ARB (ara s-sezzjoni "Imblokk doppju tas-sistema renin-angiotensin-aldosterone (RAAS)" hawn fuq u wkoll sezzjonijiet 4.5 u 4.8).

Wieħed għandu joqgħod attent meta l-prodott jingħata lil pazjenti bi predispożizzjoni għal sensitività eċċessiva.

Pazjenti bi storja ta' anġjoedima jistgħu jkunu f'riskju akbar li jgħarrbu anġjoedima waqt kura b'aliskiren (ara sezzjonijiet 4.3 u 4.8). Għalhekk għandu jkun hemm kawtela meta tinkiteb riċetta għal aliskiren lil pazjenti bi storja ta' anġjoedima, u pazjenti bħal dawn għandhom jiġu ssorveljati mill-qrib waqt il-kura (ara sezzjoni 4.8) speċjalment fil-bidu tal-kura.

Jekk isehħu reazzjonijiet anafilattici jew anġjoedima, it-trattament għandu jitwaqqaf mill-ewwel u kura xierqa u monitoraġġ għandhom jiġu pprovduti sakemm is-sinjali u s-sintomi jfiequ ghalkollox u ma jerġgħux ifiġġu. Il-pazjenti għandhom ikunu mgħarrfa sabiex jirrappurtaw lit-tabib kull sinjal li jissuġġerixxi reazzjonijiet allergiči, b'mod partikulari diffikultajiet biex jittieħed in-nifs jew biex wieħed jibla', nefha tal-wiċċ, tal-estremitajiet, tal-ghajnejn, tax-xofftejn jew tal-ilsien. Fejn ikun involut l-ilsien, il-glottide jew il-laringi għandha tingħata l-adrenalina. Flimkien ma' dan, għandhom jiġu pprovduti l-miżuri meħtieġa biex il-passaġġi tan-nifs jinżammu miftuħa.

Popolazzjoni pedjatrika

Aliskiren huwa sottostrat ta' *P-glikoproteina* (P-gp) u hemm potenzjal ta' esponenti eċċessiv għal aliskiren fi tfal b'sistema immatura li tittrasporta l-mediċina P-gp. L-età li fiha s-sistema li tittrasporta tkun matura ma tistax tīgi stabbilita (ara sezzjonijiet 5.2 u 5.3). Għalhekk, Rasilez huwa kontraindikat fi tfal mit-tweli sal-età ta' inqas minn sentejn u ma għandux jintuża fi tfal fl-età ta' bejn sentejn sa inqas minn 6 snin (ara sezzjonijiet 4.2 u 4.3). Is-sigurtà u l-effikaċċja ta' aliskiren fit-tfal minn età ta' 6 sa 17-il sena għadhom ma ġewx determinati s'issa. Data attwalment disponibbli hija deskritta fis-sezzjonijiet 4.8, 5.1, u 5.2.

4.5 Interazzjoni ma' prodotti mediċinali oħra u forom oħra ta' interazzjoni

Kontraindikat (ara sezzjoni 4.3)

Inhibituri potenti ta' P-gp

Studju dwar interazzjoni b'doża waħda f'individwi b'saħħithom wera li ciclosporin (200 u 600 mg) iżid is-C_{max} ta' aliskiren 75 mg b'madwar 2.5 drabi u l-AUC b'madwar 5 darbiet. Iż-żiediet jistgħu jkunu ogħla b'doži ogħla ta' aliskiren. F'indiviwi f'saħħithom, itraconazole (100 mg) iżid AUC u C_{max} ta' aliskiren (150 mg) b'6.5 darbiet u 5.8 darbiet, rispettivament. Għalhekk, l-użu ta' aliskiren u inhibituri potenti ta' P-gp f'daqqa huwa kontra-indikat (ara sezzjoni 4.3).

Mħux irrakkomandat

Meraq tal-frott u xarbiet li fihom estratti mill-pjanti

L-ghoti tal-meraq tal-frott ma' aliskiren wassal għal tnaqqis fl-AUC u s-C_{max} ta' aliskiren. L-ghoti tal-meraq tal-grejpfrut flimkien ma' aliskiren 150 mg wassal għal tnaqqis ta' 61% fl-AUC ta' aliskiren u l-ghoti flimkien ma' aliskiren 300 mg wassal għal tnaqqis ta' 38% fl-AUC ta' aliskiren. L-ghoti flimkien tal-meraq tal-larin jew tat-tuffieħ ma' aliskiren 150 mg wassal għal tnaqqis ta' 62% fl-AUC

ta' aliskiren jew għal tnaqqis ta' 63% fl-AUC ta' aliskiren, rispettivament. Dan it-tnaqqis x'aktarx jiġri minħabba l-inibizzjoni, medjata minn polipeptajd organiku li jittrasporta il-joni, tal-assorbiment ta' aliskiren permezz ta' komponenti tal-meraq tal-frott mill-passaġġ gastrointestinali. Għalhekk minħabba r-riskju ta' falliment terapewtiku, il-meraq tal-frott m'għandux jittieħed flimkien ma' aliskiren. L-effett ta' xarbiet li fihom estratti mill-pjanti (inkluż tejjet tal-ħnejjex) fuq l-assorbiment ta' aliskiren ma' giex investigat. Madanakollu, komponenti li għandhom il-potenzjal li jinibixxu l-assorbiment ta' aliskiren medjat minn polipeptajd organiku li jittrasporta l-joni jinsabu preżenti bil-qawwa fil-frott, ħnejjex, u fi prodotti oħrajn mill-pjanti. Għaldaqstant, xarbiet li fihom estratti mill-pjanti, inkluż tejjet tal-ħnejjex, m'għandhomx jittieħdu flimkien ma' aliskiren (ara sezzjoni 4.2).

Imblokk doppju ta' RAAS b'aliskiren, ARBs jew ACEIs

Dejta minn provi kliniči wriet li imblokk doppju ta' RAAS permezz tal-użu kombinat ta' ACEIs, ARBs jew aliskiren, hu assoċjat ma' frekwenza ogħla ta' avvenimenti avversi bhal pressjoni baxxa, puplesija, iperkalimja u tnaqqis fil-funzjoni tal-kliewi (li jinkludi insuffiċjenza akuta tal-kliewi) meta mqabbel mal-użu ta' sustanza waħda li taġixxi fuq RAAS (ara sezzjonijiet 4.3, 4.4 u 5.1).

Kawtela meħtiega bl-użu konkomitanti

Interazzjonijiet ma' P-gp

Fi studji ta' qabel l-użu kliniku instab li MDR1/Mdr1a/1b (P-gp) hija s-sistema ta' effluss li hi l-aktar involuta fl-assorbiment mill-imsaren u tneħħija mill-marrara ta' aliskiren (ara sezzjoni 5.2). Rifampicin, li huwa induttur ta' P-gp, naqqas il-bijodisponibilità b'madwar 50% waqt studju kliniku. Indutturi oħrajn ta' P-gp (St. John's Wort) jistgħu jnaqqus l-bijodisponibilità ta' aliskiren. Għalkemm din ma' giex investigata għal aliskiren, huwa magħruf li P-gp jikkontrolla wkoll it-teħid ta' varjetà ta' sottostretti mit-tessuti u inibituri ta' P-gp jistgħu jżidu l-proporzjon tal-konċentrazzjoni tat-tessuti mal-plażma. Għalhekk inibituri ta' P-gp jistgħu iżidu l-livelli fit-tessuti aktar mill-livelli fil-plażma. Il-potenzjal ta' interazzjonijiet fis-sit P-gp x'aktarx li jkunu jiddependu mill-grad ta' inibizzjoni tat-trasportatur.

Inibituri moderati ta' P-gp

L-ghoti ta' ketoconazole (200 mg) jew verapamil (240 mg) ma' aliskiren (300 mg) irriżulta f'żieda ta' 76% jew 97% fl-AUC ta' aliskiren, rispettivament. Il-bidla fil-livelli tal-plażma ta' aliskiren fil-preżenza ta' ketoconazole jew verapamil hija mistennija li tkun fil-medda li tintlaħaq li kieku d-doża ta' aliskiren kellha tīgħi rduppjata; id-doži ta' aliskiren ta' mhux aktar minn 600 mg, jew darbejn l-ogħla d-doża terapewtika rakkomandata, instabu li jkunu ttollerati sewwa fi studji kliniči kkontrollati. Studji prekliniči jindikaw li l-ghoti ta' aliskiren flimkien ma' ketoconazole jtejjeb l-assorbiment gastrointestinali ta' aliskiren u jnaqqas l-eskrezzjoni biljari. Għalhekk għandha issir kawtela meta aliskiren jingħata ma' ketoconazole, verapamil jew inibituri moderati oħrajn ta' P-gp (clarithromycin, telithromycin, erythromycin, amiodarone).

Prodotti medicinali li jaffettwaw livelli ta' potassium fis-serum

L-użu flimkien ma' aġġenti oħra li jaffettwaw l-RASS, ta' NSAIDs jew ta' aġġenti li jżidu l-livelli ta' potassium fis-serum (eż-żejja kompliementi li ma jħallux il-potassium jintilef, supplimenti tal-potassium, sostituti tal-melħ li fihom il-potassium, heparin) jista' jwassal għal żidied tal-potassium fis-serum. Jekk ikun meħtieġ għoti flimkien ma' aġġent li jaffettwa l-livell tal-potassium fis-serum, huwa rakkomandat li jkun hemm monitoraġġ ta' rutina tal-livelli tal-potassium.

Medicini antinfiammatorji mhux sterjadi (NSAIDs)

L-NSAIDs jistgħu jnaqqus l-effett li għandu aliskiren kontra l-pressjoni għolja. F'xi pazjenti b'funzjoni tal-kliewi kompromessa (pazjenti deidradati jew pazjenti anzjani) aliskiren mogħiġi flimkien ma' NSAIDs jista' jwassal għal funzjoni tal-kliewi li aktar tmur għall-agħar, inkluż il-possibilità ta' insuffiċjenza tal-kliewi riversibbli. Għalhekk it-taħlit ta' aliskiren flimkien ma' NSAID tinħtieġ attenzjoni, speċjalment f'pazjenti anzjani.

Furosemide u torasemide

L-ghoti ta' aliskiren flimkien ma' furosemide mill-ħalq ma kellu l-ebda effett fuq il-farmakokinetika ta' aliskiren iżda naqqas l-esponenti għal furosemide b'20-30% (l-effett ta' aliskiren fuq furosemide

mogħti ġol-muskolu jew fil-vina ma ġiex investigat). Wara ħafna doži ta' furosemide (60 mg/jum) mogħti ma' aliskiren (300 mg/jum) lill-pazjenti b'insuffiċjenza tal-qalb, it-tnejħħija tas-sodium mal-awrina u l-volum tal-awrina waqt l-ewwel 4 sīgħat tnaqqsu b'31% u 24%, rispettivament, meta mqabbla ma' furosemide waħdu. Il-piż medju tal-pazjenti li kienu kkurati b'furosemide flimkien ma' 300 mg aliskiren (84.6 kg) kien aktar mill-piż tal-pazjenti kkurati b'furosemide waħdu (83.4 kg). Kienu osservati tibdiliet iżgħar fil-farmakokinetika u l-effikaċja ta' furosemide b'aliskiren 150 mg/jum.

Id-dejta klinika disponibbli ma ndikatx li doži ogħla ta' torasemide kienu użati wara għoti flimkien ma' aliskiren. It-tnejħħija renali ta' torasemide hija magħrufa li hija medjata minn trasportaturi tal-anjoni organici (OATs - *organic anion transporters*). Aliskiren jitneħħha b'mod minimu permezz tarrotta renali, u wara għoti orali 0.6% biss tad-doža ta' aliskiren hija rkuprata fl-awrina (ara sezzjoni 5.2). Madankollu, peress li aliskiren intwera li huwa sottostrat għall-polipeptid 1A2 li jittrasporta l-anjoni organici (OATP1A2) (ara s-sezzjoni "Inhibituri tal-polipeptid li jittrasporta l-anjoni organici (OATP - *organic anion transporting polypeptide*)" hawn taħt), hemm potenzjal li aliskiren inaqqas l-esponenti għal torasemide fil-plażma permezz ta' interferenza mal-proċess ta' assorbiment.

Għalhekk huwa rrakkomandat li f'pazjenti kkurati kemm b'aliskiren kif ukoll b'furosemide jew torasemide mill-ħalq, l-effetti ta' furosemide jew torasemide jiġu mmonitorjati mat-tnedja jew l-aġġustament tat-terapija ta' furosemide, torasemide jew ta' aliskiren biex jiġi evitati tibdil fil-volum tal-fluwidu ta' barra c-ċelluli u sitwazzjonijiet possibbli ta' tagħbi ja ta' volum żejjed (ara sezzjoni 4.4).

Warfarin

L-effetti ta' aliskiren fuq il-farmakokinetika ta' warfarin ma kienux evalwati.

Interazzjonijiet mal-ikel

Għalkemm ikliet b'kontenut ta' xaham (baxx jew għoli) ntwerew li jnaqqsu l-assorbiment ta' aliskiren b'mod sostanzjali, l-effikaċja ta' aliskiren ġie muri li hija simili meta jittieħed ma' ikla ħafifa jew fuq stonku vojt (ara sezzjoni 4.2). Id-dejta klinka disponibbli ma tissuġġerix effett addittiv ta' tipi differenti ta' ikel u/jew xarbiet, madanakollu l-potenzjal li jkun hemm tnaqqis tal-bijodisponibbiltà ta' aliskiren minħabba dan l-effett addittiv ma ġiex studjat u għalda qiegħi eskluz.

Interazzjoni farmakokinetika ma' prodotti medicinali oħra

Komposti kimiċi li kienu investigati fi studji ta' farmakokinetika klinika kienu jinkludu acenocoumarol, atenolol, celecoxib, pioglitazone, allopurinol, isosorbide-5-mononitrate u hydrochlorothiazide. L-ebda interazzjonijiet ma ġew identifikati.

Meta aliskiren jingħata ma' metformin ($\downarrow 28\%$), amlodipine ($\uparrow 29\%$) jew cimetidine ($\uparrow 19\%$) is-C_{max} jew AUC ta' Rasilez inbidlu b'bejn 20% u 30%. Meta ngħata ma' atorvastatin, l-AUC u C_{max} fi stat fiss ta' Rasilez żdiedu b'50%. Meta Rasilez ingħata ma' atorvastatin, metformin jew amlodipine dan ma kellux impatt sinifikanti fuq il-farmakokinetika tagħhom. Għalhekk, m'hemmx bżonn ta' aġġustar tad-doža għal Rasilez jew ta' dawn il-prodotti medicinali li jingħataw miegħu.

Il-biodisponibilità ta' digoxin u verapamil tista' titnaqqas xi ffit b'Rasilez.

Interazzjonijiet ma' CYP450

Aliskiren ma jinibixx l-iż-żoenzimi CYP450 (CYP1A2, 2C8, 2C9, 2C19, 2D6, 2E1 u 3A). Aliskiren ma jinduċix CYP3A4. Għalhekk, aliskiren mhux mistenni li jeftettwa l-esponenti sistemiku ta' sustanzi li jinibixxu, jinduċu jew jiġi metabolizzati b'dawn l-enzimi. Aliskiren jiġi metabolizzat mill-anqas mill-enzimi cytochrome P450. Għalhekk, interazzjonijiet minħabba l-inibizzjoni jew l-induzzjoni ta' l-isoenzimi CYP450 mhumiex mistennija. Madankollu, inibituri ta' CYP3A4 ta' spiss jeftettwaw ukoll P-gp. Żieda fl-esponenti għal aliskiren waqt l-ghotja fl-istess ħin ta' inibituri ta' CYP3A4 li jimpedixxu wkoll P-gp tista' għalhekk tkun mistennija (ara referenzi oħra għal P-gp f'sezzjoni 4.5).

Sottostrati ta' P-gp jew inibituri dgħajfa

Ma dehru l-ebda interazzjonijiet rilevanti ma' atenolol, digoxin, amlodipine jew cimetidine. Meta

ingħata ma' atorvastatin (80 mg), l-AUC u C_{max} ta' aliskiren (300 mg) fi stat fiss żdiedu b'50%. F'annimali esperimentalni, intwera li P-gp jiddetermina bil-kbir il-biodisponibilità ta' Rasilez. Indutturi ta' P-gp (St. John's wort, rifampicin) għalhekk jistgħu jnaqqsu l-biodisponibilità ta' Rasilez.

Inibituri tal-pompa organika ta' esportazzjoni anjonika (OATP)

Studji prekliniči juru li aliskiren jista' jkun sustanza ta' pompa organika ta' esportazzjoni anjonika. Għaldaqstant, jeżisti l-potenzjal li jkun hemm interazzjonijiet bejn l-inhibituri ta' OATP u aliskiren meta jingħataw flimkien (ara s-sezzjoni "Meraq tal-frott u xorb li jkun fih estratti tal-pjanti"- hawn fuq).

4.6 Fertilità, tqala u treddiġħ

Tqala

M'hemmx tagħrif biżżejjed dwar l-użu ta' aliskiren waqt it-tqala. Aliskiren ma kienx teratogeniku fi frien jew friek (ara sezzjoni 5.3). Sustanzi oħra li jaħdmu direttament fuq RAAS kienu assoċjati ma' malformazzjonijiet tal-feti u mwiet tal-frieh. Bhal kull mediciċina oħra li taħdem direttamente fuq ir-RAAS, aliskiren m'għandux jintuża waqt l-ewwel trimestru tat-tqala jew f'nisa li qed jippjanaw biex joħorġu tqal u huwa kontraindikat waqt it-tieni u t-tielet trimestri (ara sezzjoni 4.3). Professjonisti fil-kura tas-sahħha li jkunu qed jordnaw xi aġenti li jaħdmu fuq RAAS għandhom jagħtu parir lil nisa li qiegħdin f'et-ħalli li jista' jkollhom it-tfal dwar ir-riskju li jista' jkun hemm b'dawn l-aġenti waqt it-tqala. Jekk jinsab li hemm tqala waqt it-terapija, it-trattament għandu jitwaqqaf kemm jista' jkun malajr kif ikun xieraq.

Treddiġħ

Mhux magħruf jekk aliskiren/metaboliti jiġu eliminati fil-ħalib tas-sider tal-bniedem. Aliskiren ghadda fil-ħalib ta' firien li kienu qed ireddgħu. Ir-riskju għat-trabi tat-twelid mhux eskluż. Aliskiren m'għandux jintuża waqt it-treddiġħ.

Fertilità

M'hemm l-ebda tagħrif kliniku dwar il-fertilità.

4.7 Effetti fuq il-ħila biex issuq u thaddem magni

Rasilez għandu effett żgħir fuq il-ħila biex issuq u thaddem magni. Meta wieħed ikun qed isuq jew iħaddem il-magni, għandu jkun meqjus il-fatt li jista' jkun hemm, xi kultant, sturdament jew ġedla bl-użu ta' Rasilez.

4.8 Effetti mhux mixtieqa

Sommarju tal-profil tas-sigurtà

Reazzjonijiet avversi serji jinkludu reazzjoni anafilattika u anġjoedima li kienu rrappurtati waqt esperjenza wara t-tqegħid tal-prodott fis-suq u jistgħu jseħħu raramment (anqas minn każ wieħed f'kull 1,000 pajxent). L-aktar reazzjoni avversa komuni hija dijarrea.

Lista ttabulata ta' reazzjonijiet avversi

Aliskiren gie evalwat għas-sigurtà f'aktar minn 7,800 pajxent, inklużi aktar minn 2,300 ittrattati għal aktar minn 6 xhur, u aktar minn 1,200 għal aktar minn sena. Ir-reazzjonijiet avversi huma elenkti taħt it-titlu tal-frekwenza, l-aktar frekwenti l-ewwel, bil-konvenzjoni li ġejja: komuni ħafna ($\geq 1/10$); komuni ($\geq 1/100$ sa $< 1/10$); mhux komuni ($\geq 1/1,000$ sa $< 1/100$); rari ($\geq 1/10,000$ sa $< 1/1,000$); rari ħafna ($< 1/10,000$) u mhux magħruf (ma tistax tittieħed stima mid-data disponibbli).

Tabella 1

Disturbi fis-sistema immuni	
Rari:	Reazzjonijiet anafilattici, reazzjonijiet ta' sensittività eċċessiva
Disturbi fis-sistema nervuża	
Komuni:	Sturdament
Disturbi fil-widnejn u fis-sistema labirintika	
Mhux magħruf:	Vertigo
Disturbi fil-qalb	
Mhux komuni:	Palpitazzjonijiet, edima periferali
Disturbi vaskulari	
Mhux komuni:	Pressjoni baxxa
Disturbi respiratorji, toraciċi u medjastinali	
Mhux komuni:	Sogħla
Mhux magħruf:	Qtugħ ta' nifs
Disturbi gastro-intestinali	
Komuni:	Dijarea
Mhux magħruf:	Dardir u rimettar
Disturbi fil-fwied u fil-marrara	
Mhux magħruf:	Disturbi fil-fwied*, suffejra, epatite, insuffiċjenza tal-fwied**
Disturbi fil-ġilda u fit-tessuti ta' taħt il-ġilda	
Mhux komuni:	Reazzjonijiet avversi serji fuq il-ġilda (SCARs) li jinludu s-sindrom ta' Stevens Johnson, nekroliżi epidermali tossika (TEN) u reazzjonijiet mukuži fil-halq, raxx, ħakk, urtikarja
Rari:	Anġjoedima, eritema
Disturbi muskolu-skelettriċi u tat-tessuti konnettivi	
Komuni:	Artralgja
Disturbi fil-kliewi u fis-sistema urinarja	
Mhux komuni:	Insuffiċjenza akuta tal-kliewi, indeboliment tal-kliewi
Investigazzjonijiet	
Komuni:	Iperkalimja
Mhux komuni:	Żieda fl-enzimi fil-fwied
Rari:	Tnaqqis fl-emoglobin, tnaqqis fl-ematokrit, żieda fil-kreatinina tad-demm
Mhux magħruf:	Iponatremja

*Kažijiet izolati ta' disturbi tal-fwied b'sintomi klinici u b'evidenza tal-laboratorju ta' disfuzjoni tal-kliewi aktar qawwija.

**Inkluži kaž wieħed ta' 'insuffiċjenza fulminanti tal-fwied' irrapportat fl-esperjenza ta' wara t-tqegħid fis-suq, li għaliex ma jistax jiġi eskluż relazzjoni kawżali ma' aliskiren.

Deskrizzjoni ta' reazzjonijiet avversi magħżula

Reazzjonijiet ta' sensittività eċċessiva inkluż reazzjonijiet anafilattici u angħoedema

Fi studji klinici kkontrollati, angħoedema u reazzjonijiet ta' sensittività eċċessiva seħħew b'mod rari waqt il-kura b'aliskiren b'rati li setgħu jitqabblu mal-kura bi plaċebo jew komparaturi.

Kažijiet ta' angħoedima jew sintomi li jissuġġerixxu angħoedima (neħha fil-wiċċ, fix-xofftejn, fil-gerżuma u/jew fl-ilsien) kienu rrappurtati wkoll fl-esperjenza ta' wara t-tqegħid fis-suq. Numru minn dawn il-pazjenti kellhom storja ta' angħoedima jew sintomi li jissuġġerixxu angħoedima, li f'xi kažijiet kienet assoċjata mal-ghoti ta' medicini oħrajn magħrufa li jikkawżaw angħoedima, inkluż imblokkaturi tal-RAAS (ACEIs jew l-ARBs).

Wara li l-prodott tqiegħed fis-suq, kienu rrappurtati kažijiet ta' angħoedima jew reazzjonijiet li jixbhu lil angħoedima u dan meta aliskiren ingħata flimkien ma' ACEIs u/jew ARBs.

Reazzjonijiet ta' sensittività eċċessiva li jinkludu reazzjonijiet anafilattici kienu rrappurtati wkoll wara li l-prodott tqiegħed fis-suq (ara sezzjoni 4.4).

F'każ ta' kwalunkwe sinjali li jindikaw reazzjoni ta' sensittività eċċessiva/ angjoedima (l-aktar tbatija biex tieħu n-nifs jew tibla', raxx, ħakk, ġorriqja jew nefha tal-wiċċ, fl-idejn u s-saqajn, għajnejn, xofftejn u/jew ilsien, sturdament), il-pazjenti għandhom iwaqqfu l-kura u jgħamlu kuntatt mat-tabib (ara sezzjoni 4.4).

L-Artralġja giet irrapprtata f'esperjenza ta' wara t-tqegħid fis-suq. F'xi kažijiet dan seħħi bħala parti minn reazzjoni ta' sensittività eċċessiva.

Disfunzjoni tal-kliewi

Fl-esperjenza ta' wara t-tqegħid fis-suq, disfunzjoni tal-kliewi u kažijiet ta' insuffiċjenza akuta tal-kliewi kienu rrappurtati f'pazjenti li kienu f'riskju (ara sezzjoni 4.4).

Sejbiet tal-laboratorju

Fi provi kliniči kkontrollati, bidliet klinikament rilevanti f'parametri standard tal-laboratorju kienu assoċjati b'mod mhux komuni ma' l-ghoti ta' aliskiren. Fi studji kliniči f'pazjenti bi pressjoni għolja, Rasilez ma kellux effetti klinikament importanti fuq il-kolesterol totali, lipoproteina tal-kolesterol ta' densità għolja (HDL-C), triglyceridi ta' waqt is-sawm, glucose ta' waqt is-sawm jew uric acid.

Emoglobina u ematokrit

Deher tnaqqis żgħir fl-emoglobina u ematokrit (medja ta' tnaqqis b'madwar 0.05 mmol/l u 0.16 perċentwali tal-volum, rispettivament). Hadd mill-pazjenti ma waqqaf it-terapija minħabba anemija. Dan l-effett jidher ukoll b'aġenti oħra li jaħdmu fuq is-sistema renin-angiotensin, bħall-ACEIs u l-ARBs.

Potassium fis-serum

Żidet tal-potassium fis-serum ġew osservati b'aliskiren, u dawn jistgħu jiġu aggravati bl-użu konkomitanti ta' aġenti oħra li jaħdmu fuq l-RAS (jew bl-użu ta' NSAIDs). B'mod konsistenti mal-prattika medika standard, id-determinazzjoni perjodika tal-funzjoni renali inkluż l-elettroliti fis-serum hija rakkomandata f'każ li jiġi kkunsidrat bħala neċċesarju l-ghoti flimkien ma' sustanzi oħra.

Popolazzjoni pedjatrika

Aliskiren kien evalwat għas-sigurta fi studju randomised, double-blind, ta' 8 ġimġħat fuq 267 pazjenti bi pressjoni għolja b'et-a minn 6 snin sa 17-il sena, il-biċċa l-kbira b'piżżejjed/ħoxnix ħafna, segwit minn studju ta' estensjoni li kien jinkludi 208 pazjenti ttrattati għal 52 ġimġha. Studju addizzjonali, osservazzjonali, u ta' estensjoni, li dam 52 sa 104 ġimġha, u kien mingħajr intervent fuq 106 pazjenti (ma ngħata l-ebda trattament tal-istudju) kien imwettaq bl-objettiv li tiġi evalwata s-sigurta fit-tul firrigward tat-tkabbir u l-iżvilupp ta' tfal li jkollhom minn 6-17-il sena bi pressjoni għolja (primarja jew sekondarja) fil-linjal bażi fl-istudju tal-qalba, li qabel kienu ttrattati b'aliskiren.

Il-frekwenza, it-tip u s-severità tar-reazzjonijiet avversi fi tfal kienu ġeneralment jixbhu lil dawk li deħru f-adulti bi pressjoni għolja. Kollox ma' kollox, ma deher l-ebda impatt avvers relevanti klinikament f'pazjenti pedjatriċi ta' bejn is-6 u s-17-il sena wara trattament b'aliskiren sa sena skont l-iżvilupp fiziku, evalwat f'pazjenti bi pressjoni għolja primarja jew sekondarja, u l-iżvilupp newrokonjittiv evalwat biss f'pazjenti bi pressjoni għolja sekondarja (19-il pazjent: 9 li qabel kienu ttrattati b'aliskiren u 10 li qabel kienu ttrattati b'enalapril (ara sezzjoni 4.2, 4.8, 5.1 u 5.2).

Rappurtar ta' reazzjonijiet avversi suspettati

Huwa importanti li jiġu rrappurtati reazzjonijiet avversi suspettati wara l-awtorizzazzjoni tal-prodott medicinali. Dan jippermetti monitoraġġ kontinwu tal-bilanċ bejn il-benefiċċju u r-riskju tal-prodott medicinali. Il-professionisti tal-kura tas-saħħha huma mitluba jirrapportaw kwalunkwe reazzjoni avversa suspettata permezz tas-sistema ta' rappurtar nazzjonali imniżżla f'[Appendici V](#).

4.9 Doža eċċessiva

Sintomi

Hemm tagħrif limitat dwar l-użu eċċessiv fil-bniedem. L-aktar ħaga li x'aktarx tidher b'doža eċċessiva ta' Rasilez tkun pressjoni baxxa, relatata ma' l-effett ta' aliskiren li jbaxxi l-pressjoni.

Trattament

Jekk jidhru sintomi ta' pressjoni baxxa, kura ta' support għandha tinbeda.

Fi studju mwettaq f'pazjenti b'mard renali fl-aħħar stadju (ESRD) mogħtija l-emodijalisi, it-tnejħiha ta' aliskiren waqt id-dijalisi kien baxx (< 2% tat-tnejħiha orali). Għaldaqstant, id-dijalisi mhijiex xierqa sabiex tittratta l-espożizzjoni eċċessiva għal aliskiren.

5. PROPRJETAJIET FARMAKOLOĞIĊI

5.1 Proprietajiet farmakodinamiċi

Kategorija farmakoterapewtika: Sustanzi li jaħdmu fuq is-sistema tar-renin-angiotensin; inibitur tar-renin, Kodiċi ATC: C09XA02

Mekkaniżmu ta' azzjoni

Aliskiren huwa inibitura dirett tar-renin tal-bniedem, attiv b'mod orali, selettiv u potenti, mhux peptajd.

Effetti farmakodinamiċi

Bl-inibizzjoni ta' l-enzima renin, aliskiren jinibixxi r-RAAS fil-punt ta' l-attivazzjoni, u b'hekk jimblukka l-konverżjoni ta' angiotensin I u jnaqqas il-livell ta' angiotensin I u angiotensin II. Filwat li aġenti oħra jen li jinibixxu r-RAAS (ACEI u imblukkaturi tar-riċetturi ta' angiotensin II (ARB)) jikkawżaw żieda ta' kumpens fl-attività ta' renin fil-plażma (PRA), il-kura b'aliskiren tnaqqas il-PRA f'pazjenti bil-pressjoni għolja b'madwar 50 sa 80%. Tnaqqis simili deher meta aliskiren ingħata ma' aġenti kontra l-pressjoni għolja oħra. L-implikazzjonijiet kliniči tad-differenzi fl-effett fuq il-PRA mhux magħrufin sa' issa.

Effiċċa klinika u sigurtà

F'pazjenti bil-pressjoni għolja, l-ġhotja darba kuljum ta' aliskiren b'doži ta' 150 mg u 300 mg ikkawżaw tnaqqis dipendenti mid-doža fil-pressjoni tad-demm sistolika u dijastolika li nżammu fuq perijodu shiħ ta' 24 siegħa ta' l-intervall bejn id-doži (b'hekk żammew il-benefiċċju ta' kmieni filghodu) b'medja fil-proporzjon bejn l-oħħla u l-anqas għar-rispons dijastoliku sa' 98% għad-doža ta' 300 mg. 85 sa 90% ta' l-effett massimu li jbaxxi l-pressjoni deher wara ġimħatejn. L-effett li jbaxxi l-pressjoni inżamm waqt kura li nghatat fit-tul, u ma kienetx tiddependi mill-età, sess, indiċi tal-massa tal-ġisem u razza. Aliskiren kien studjat f'1,864 pazjent ta' etajiet minn 65 sena 'l fuq, u f'426 pazjent ta' etajiet minn 75 sena 'l fuq.

Studji b'monoterapija b'aliskiren urew li l-effetti li jbaxxi l-pressjoni kienu jitqabblu ma' klassijiet oħra ta' aġenti li jbaxxu l-pressjoni inklużi ACEI u ARB. Meta mqabbel ma' dijuretiku (hydrochlorothiazide - HCTZ), Rasilez 300 mg naqqas il-pressjoni sistolika/dijastolika tad-demm b'17.0/12.3 mmHg, imqabbel ma' 14.2/10.5 mmHg għal HCTZ 25 mg wara 12-il ġimħa ta' kura.

Hemm studji b'terapija ta' kombinazzjoni għal aliskiren miżjud mad-dijuretiku hydrochlorthiazide, l-imblukkatur tal-kanali tal-calcium amlodipine u l-imblukkatur beta atenolol. Dawn il-kombinazzjoni jiet kienu tollerati sew. Huwa kkawża tnaqqis fil-pressjoni tad-demm akbar meta żidet ma' hydrochlorthiazide. F'pazjenti li ma kellhomx rispons xieraq għall-5 mg ta' l-imblukkatur tal-kanali tal-calcium amlodipine, iż-żieda ta' aliskiren 150 mg kelli effett li jbaxxi l-pressjoni simili għal

dak miksub meta d-doža ta' amlodopine tiżdied għal 10 mg iżda kien hemm anqas kažijiet ta' edema (aliskiren 150 mg/amlodipine 5 mg 2.1% vs amlodipine 10 mg 11.2%).

L-effikacija u s-sigurtà tat-terapija b'aliskiren tqabblu mat-terapija b'ramipril waqt studju mhux inferjuri li dam għaddej 9 xhur fost 901 pazjent anzjan (≥ 65 sena) bi pressjoni għolja sistolika essenzjali. Inghataw 150 mg jew 300 mg aliskiren kuljum jew 5 mg jew 10 mg ramipril kuljum għal 36 ġimħa bil-possibbiltà ta' terapija miżjudha b'hydrochlorothiazide (12.5 mg jew 25 mg) fit-12-il ġimħa, u amlodipine (5 mg jew 10 mg) fit-22 ġimħa. Matul medda ta' 12-il ġimħa, il-monoterapija b'aliskiren naqqset il-pressjoni sistolika/dijastolika tad-demm b'14.0/5.1 mmHg, meta mqabbel mal-11.6/3.6 mmHg għal ramipril, konsistenti b'aliskiren li mhuwiex inferjuri għal ramipril bid-doži magħżula u d-differenzi fil-pressjoni sistolika u dijastolika tad-demm kienu sinifikanti statistikament. It-tollerabb tħalli kienet komparabbli fiż-żewġ grupp i-trattati, madanakollu s-sogħla kienet aktar irrapportata b'ramipril milli b'aliskiren (14.2% vs. 4.4%), filwaqt li d-diarrea kienet aktar komuni b'aliskiren milli b'ramipril (6.6% vs. 5.0%).

Fi studju ta' 8 ġimħat f'754 anzjan bi pressjoni għolja (≥ 65 sena) u pazjenti anzjani ħafna (30% ≥ 75 sena) l-ghot ta' aliskiren b'doži ta' 75 mg, 150 mg u 300 mg pprovdew tnaqqis superjuri statistikament sinifikanti fil-pressjoni tad-demm (kemm sistolika u dijastolika) meta mqabbel ma' plāċebo. Ma deher l-ebda effett ta' tnaqqis iehor fil-pressjoni tad-demm meta ngħataw 300 mg aliskiren imqabbel ma' 150 mg aliskiren. It-tliet doži kollha kienet ttollerati sew kemm fl-anzjani u f'pazjenti anzjani ħafna. Skont analiżi miġbura tad-dejta dwar l-effikacija u s-sigurtà waqt studji kliniči li damu sa 12-il xahar, ma kienx hemm differenza qawwija statistikament fejn jidhol it-tnaqqis tal-pressjoni tad-demm bejn 300 mg aliskiren u 150 mg aliskiren f'pazjenti ta' età akbar (≥ 65 sena).

F'pazjenti obeżi li għandhom il-pressjoni għolja li ma wrewx rispons xieraq għal HCTZ 25 mg, kura bl-inklużjoni ta' aliskiren 300 mg ipprovdiet tnaqqis addizzjonali fil-pressjoni tad-demm li seta' jitqabbel ma' kura bl-inklużjoni ta' irbesartan 300 mg jew amlodipine 10 mg.

Ma kienx hemm evidenza ta' pressjoni baxxa bl-ewwel doža u l-ebda effett fuq r-rata tal-polz f'pazjenti ikkurati fi studji kliniči kkontrollati. Pressjoni baxxa żżejjed kienet mhux komuni (0.1%) f'pazjenti bi pressjoni għolja mingħajr komplikazzjoni li kienet kkurati b'aliskiren waħdu. Pressjoni baxxa kienet ukoll mhux komuni (< 1%) waqt terapija kombinata b'aġenti kontra l-pressjoni għolja oħraejn. Meta twaqqfet it-terapija, l-pressjoni reġgħet lura għall-livelli tal-linjal baži fuq perijodu ta' numru ta' ġimħat, mingħajr ma kien hemm effett rebound għall-pressjoni tad-demm jew PRA.

Waqt studju li dam għaddej 36 ġimħa fost 820 pazjent b'disfunzjoni iskemika tal-ventrikolu xellugi, ma deher l-ebda tibdil fl-immudellar mill-ġdid tal-ventrikolu li kien evalwat permezz tal-volum sistoliku aħħari tal-ventrikolu xellugi b'aliskiren meta mqabbel mal-plaċebo fil-quċċata tat-terapija ta' sfond.

Ir-rati kkombinati ta' mewt kardjavaskulari, teħid l-isptar minħabba infart, attakki tal-qalb rikorrenti, puplesja u mewt għal għarrieda wara li l-pazjent kien reġa' ġie f'sensih kienet jixbhu lil xulxin fil-grupp mogħti aliskiren u fil-grupp mogħti l-plaċebo. Madanakollu, f'pazjenti mogħtija aliskiren kien hemm rata oħla b'mod qawwi ta' iperkalemija, ipotensjoni u disfunzjoni tal-kliewi meta mqabbel mal-grupp mogħti l-plaċebo.

Aliskiren kien evalwat għall-benefiċċju kardjavaskulari u/jew tal-kliewi fi studju randomised, double-blind, kontrollat bi plaċebo f'8,606 pazjent b'dijabete tat-tip 2 u b'mard tal-kliewi kroniku (evidenzjat minn u proteinurja u/jew GFR < 60 ml/min/1.73 m²) bi jew mingħajr mard kardjavaskulari. Fil-maġġoranza tal-pazjenti l-pressjoni tad-demm fl-arterji kienet ikkontrollata sew fil-linjal baži. It-tragward finali primarju kien taħlita ta' kumplikazzjonijiet kardjavaskulari u renali.

F'dan l-istudju, aliskiren 300 mg kien imqabbel ma' plaċebo meta ġie miżjud ma' standard ta' kura li kien jinkludi jew impeditur tal-enzima li tikkonverti angiotensin, jew imblokkatur tar-riċetturi ta' angiotensin. L-istudju twaqqaf qabel iż-żmien minħabba li kien probabbli li l-partcipanti ma kenux se jibbenefikaw minn aliskiren. Ir-rizultati finali tal-istudju indikaw proporzjon ta' periklu għat-tragward finali primarju ta' 1.097 favur plaċebo (95.4% Confidence Interval: 0.987, 1.218, 2-sided p=0.0787).

Barra minn hekk, kienet osservata incidenza akbar ta' episodji mhux mixtieqa b'aliskiren meta mqabbel ma' plačebo (38.2% kontra 30.3%). B'mod partikulari kien hemm žieda fl-incidenza ta' disfunzjoni renali (14.5% kontra 12.4%), iperkalemija (39.1% kontra 29.0%), episodji b'rabta ta' pressjoni baxxa (19.9% kontra 16.3%) u *endpoints* aġġudikati ta' puplesija (3.4% kontra 2.7%). L-incidenza akbar ta' puplesija kienet oħħla f'pazjenti b'insuffiċjenza renali.

Aliskiren 150 mg (miżjud għal 300 mg jekk ittollerat) mogħti mat-terapija konvenzjonali kien evalwat waqt prova randomizzata *double-blind* ikkontrollata bil-plačebo f'1,639 pazjent bil-frazzjoni tal-ejezzjoni mnaqqsa u li kellhom jiddaħħlu l-isptar minħabba episodju ta' insuffiċjenza akuta tal-qalb (NYHA Klassi III-IV) li kienu stabbli emodinamikament fil-linjal baži. L-*endpoint* primarju kien li l-pazjent inżamm mill-ġdid l-isptar minħabba mewt kardojavaskulari jew insuffiċjenza tal-qalb fi żmien 6 xhur; l-*endpoints* sekondarji kienu evalwati fi żmien 12-il xahar.

L-istudju ma wera l-ebda beneficiju meta mogħti mat-terapija standard għal insuffiċjenza akuta tal-qalb u wera žieda fir-riskju ta' episodji kardjavaskulari f'pazjenti bid-dijabete mellitus. Ir-riżultati tal-istudju wrew effett ċkejken ta' aliskiren bi proporzjon ta' periklu ta' 0.92% (95% Intervall ta' Kunfidenza: 0.76-1.12; p=0.41, aliskiren vs. placebo). Kienu rrappurtati differenzi fl-effetti tat-trattament mogħti b'aliskiren b'rabta mal-livell totali ta' mortalità tul 12-il xahar u dan skont il-qagħda tad-dijabete mellitus. Fis-sottogrupp ta' pazjenti bid-dijabete mellitus il-proporzjon ta' periklu kien ta' 1.64 favur il-plačebo (95% Intervall ta' Kunfidenza: 1.15-2.33), filwaqt li r-rata ta' periklu fis-sottogrupp ta' pazjenti mingħajr id-dijabete kien ta' 0.69 favur aliskiren (95% Intervall ta' Kunfidenza: 0.50-0.94); il-valur-p għall-interazzjoni = 0.0003. Kien hemm žieda fl-incidenza ta' iperkalemija (20.9% kontra 17.5%), fl-indeboliment tal-kliewi/insuffiċjenza tal-kliewi (16.6% kontra 12.1%) u fil-pressjoni baxxa (17.1% kontra 12.6%) fost il-grupp mogħti aliskiren imqabbel mal-plačebo u kienet akbar fost il-pazjenti bid-dijabete.

Aliskiren kien evalwat għall-benefiċju fejn jidħlu l-mortalità u l-morbidità kardjavaskulari waqt studju randomizzat *double-blind* ikkontrollat bl-attiv fost 7,064 pazjent b'insuffiċjenza kardjaka kronika u frazzjoni ta' tfigħ il-barra mil-ventrikolu xellugi mnaqqas, li 62% minnhom kellhom storja ta' pressjoni għolja. L-*endpoint* primarju kien taħħita ta' mewt kardjavaskulari u ammissjoni fl-isptar minħabba infart.

F'dan l-istudju, aliskiren mogħti b'doża mmirata ta' 300 mg tqabbel ma' enalapril mogħti b'doża mmirata ta' 20 mg meta miżjud ma' kura standard li kienet tinkludi imblokkatur beta (u riċettur ta' antagonist mineralokortikojde f'37% tal-pazjenti) u prodott dijuretiku skont il-ħtieġa. L-istudju evalwa wkoll l-ghoti flimkien ta' aliskiren u enalapril. Iż-żmien medju kemm il-pazjenti damu jiġu segwiti kien ta' 3.5 snin. Ir-riżultati aħħarija tal-istudju ma wrewx skont l-istatistika li aliskiren kien mhux inferjuri għal enalapril fl-*endpoint* primarju, madanakollu essenzjalment ma kien hemm ebda differenza fir-rati ta' incidenza osservati bejn aliskiren u enalapril (proporzjon ta' periklu ta' 0.99 b'Intervall ta' Kunfidenza ta' 95%: 0.92-1.10). Ma kienx hemm beneficiju sinifikattiv meta aliskiren żidet ma' enalapril (*endpoint primarju*: proporzjon ta' periklu ta' 0.93 b'Intervall ta' Kunfidenza ta' 95%: 0.85-1.03; p=0.1724, bejn il-mediċini mogħtija flimkien u enalapril waħdu). L-effetti tat-trattament kienu simili f'pazjenti b'dijabete u b'insuffiċjenza renali. L-incidenza ta' puplesija aġġudikata ma kienitx differenti b'mod sinifikattiv bejn il-gruppi mogħtija aliskiren u dawk mogħtija enalapril (4.4% kontra 4.0%; HR 1.12, 95% CI 0.848, 1.485) jew bejn il-gruppi mogħtija l-mediċini flimkien u dawk mogħtija enalapril (3.7% kontra 4.0%; HR 0.93, 95% CI 0.697, 1.251). Kien hemm tendenza li l-incidenza ta' episodji avversi jkunu oħħla fost pazjenti bid-dijabete, jew b'GFR ta' <60 ml/min/1.73 m², jew li għandhom ≥ 65 sena; madanakollu, ma kien hemm ebda differenza bejn pazjenti ttratati b'aliskiren u dawk ittrattati b'enalapril.

L-incidenza ta' certi episodji avversi kienet tixxiebah bejn il-gruppi mogħtija aliskiren u dawk mogħtija enalapril filwaqt li kien hemm žieda fl-incidenza ta' episodji avversi meta aliskiren u enalapril ingħataw flimkien: iperkalemija (21.4%, 13.2%, u 15.9% meta mogħtija flimkien, aliskiren u enalapril rispettivament); indeboliment tal-kliewi/insuffiċjenza tal-kliewi (23.2%, 17.4% u 18.7%) u episodji b'rabta mal-pressjoni baxxa (27.0%, 22.3% u 22.4%).

Kien hemm žieda statistikament sinifikattiva fl-incidenza ta' sinkope meta ngħataw flimkien aliskiren

u enalapril imqabbel ma' enalapril fil-popolazzjoni generali (4.2% kontra 2.8%; RR 1.51, 95% CI 1.11-2.05) u fis-sottogruppi NYHA I/II kollox ma' kollox (4.8% kontra 3.0%; RR 1.62, 95% CI 1.14-2.29).

L-inċidenza ta' fibrillazzjoni atrijali kienet ta' 11.1%, 13.3%, u 11.0% fil-gruppi mogħtija l-medicini flimkien, aliskiren, u enalapril, rispettivament.

Instabu wkoll inċidenzi oħla statistikament sinifikanti fid-drabi fejn seħħew insuffiċjenza kardijaka u puplesja iskemika b'aliskiren imqabbel ma' enalapril f'pazjenti b'NYHA I/II bi pressjoni għolja, u fid-drabi fejn seħħew insuffiċjenza kardijaka kronika u ektrasistole ventrikulari f'pazjenti b'NYHA III/IV bi pressjoni għolja. Meta aliskiren u enalapril ingħataw flimkien kien hemm differenzi statistikament sinifikanti fir-rata ta' angġina mhux stabbli meta mqabbel ma' enalapril.

Klinikament ma dehru l-ebda differenzi relevanti mir-riżultati fl-effiċċa u s-sigurtà fis-sottopolazzjoni ta' pazjenti anzjani bi storja ta' pressjoni għolja jew insuffiċjenza kardijaka kronika Klassi I-II imqabbel mal-popolazzjoni generali tal-istudju.

Elettrofizjologija tal-qalb

Ma ġiex irappurtat l-ebda effett fi studju randomised, double-blind, kontrollat bi plaċebo u bis-sustanza attiva b'elettrokardjografija standard u Holter.

Popolazzjoni pedjatrika

Fi studju b'aktar minn ċentru wieħed, randomised, double-blind, ta' 8 ġimħat b'aliskiren bħala monoterapija (3 grupperi ta' doži skont il-kategorija tal-piż [≥20 kg sa <50 kg; ≥50 kg sa <80 kg; ≥80 kg sa ≤150 kg]: doża baxxa 6.25/12.5/25 mg [0.13-0.31 mg/kg]; medja 37.5/75/150 mg [0.75-1.88 mg/kg]; u għolja 150/300/600 mg [3.0-7.5 mg/kg], bi proporzjon ta' doża wiesa' bejn il-gruppi ta' doża baxxa, medja u dik għolja [1:6:24]) fuq 267 pazjent pedjatriku bi pressjoni għolja b'età minn 6 snin sa 17-il sena, il-biċċa l-kbira b'piż żejjed/hoxn hafna, aliskiren naqqas il-pressjoni meħuda fl-uffiċċju u dik ambulatorja b'mod dipendenti mid-doża waqt il-faži inizjali ta' 4 ġimħat tal-istudju li fiha ġiet determinata d-doża (Faži 1). Madankollu, fil-faži sussegwent, randomised, ta' 4 ġimħat, ta' waqfien tal-istudju (Faži 2), l-effett ta' aliskiren ikkoinċida mal-effetti osservati f'pazjenti li nqalbu għall-plaċebo fil-gruppi tad-doži kollha (baxxa, p=0.8894; medja, p=0.9511; għolja, p=0.0563). Id-differenzi medji bejn aliskiren u l-plaċebo għall-gruppi ta' doża baxxa u medju kienu <0.2 mmHg. Il-kura b'aliskiren kienet ittollerata tajjeb f'dan l-istudju.

Dan l-istudju kien estiż ma' studju randomizzat, *double-blind* ta' 52 ġimħa sabiex jevalwa s-sigurtà, it-tollerabbiltà u l-effiċċa ta' aliskiren imqabbel ma' enalapril f'208 pazjenti pedjatriċi bi pressjoni għolja ta' bejn 6 u 17-il sena (li kienu fil-linjalba bażi fl-istudju preċedenti). Id-doża inizjali f'kull grupp tfasslet skont il-piż fit-tliet gruppi: minn ≥20 sa <50 kg, minn ≥50 sa <80 kg, u minn ≥80 sa ≤150 kg. Id-doži inizjali għal aliskiren kienet ta' 37.5/75/150 mg mogħtija lill-gruppi bl-inqas piż, b'piż medju u bl-ogħla piż, rispettivament. Id-doži inizjali għal enalapril kienet ta' 2.5/5/10 mg mogħtija lill-gruppi bl-inqas piż, b'piż medju u bl-ogħla piż, rispettivament. Wieħed seta' jagħzel li ssir titrazzjoni tad-doži tal-mediċini studjati rispettivament għall-ogħla livell tad-doża li jmiss u dan skont il-piż billi tkun irduppjata d-doża b'kull waħda miż-żeww titrazzjoni jiet permessi tad-doża, sa 600 mg (l-ogħla doża studjata fost l-adulti) għal aliskiren u sa 40 mg għal enalapril fost il-grupp b'piż ta' bejn ≥80 sa ≤150 kg, jekk meħtieg medikament sabiex ikun hemm kontroll tal-pressjoni sistolika medja tad-demm waqt li l-pazjent ikun bilqiegħda (i.e. l-msSBP għandha tkun anqas mid-90 perċentwali skont l-età, is-sess u t-tul). Kollox ma' kollox, l-età medja tal-pazjenti kienet ta' 11.8 snin bi 48.6% tal-pazjenti kienet fil-grupp li kellhom bejn 6-11-il sena u 51.4% li kienet fil-grupp ta' bejn 12-17-il sena. Il-piż medju kien ta' 68.0 kg b'57.7% tal-pazjenti kelhom BMI akbar minn jew daqs dak fil-95 perċentwali skont l-età u s-sess. Fi tmien dan l-istudju ta' estensjoni, it-tibdiliet fl-msSBP mil-linjalba bażi kienet jixxbu lil-dawk b'aliskiren meta mqabbel ma' enalapril (-7.63 mmHg vs. -7.94 mmHg) fis-sett shiħ analizzat. Madanakollu, is-sinifikat tal-it-testjar dwar in-nuqqas ta' inferoritā ma nżammx meta l-analiżi twettqet fuq is-sett skont il-protokoll li fiha l-inqas bidla kwadra medja fl-msSBP mil-linjalba bażi kienet ta' -7.84 mmHg b'aliskiren u ta' -9.04 mmHg b'enalapril. Barra minn hekk, minħabba l-possibbiltà ta'

titratazzjoni 'l fuq jekk meħtieg medikament biex tkun ikkontrollata l-msSBP, ma tista' tittieħed l-ebda konklużjoni dwar il-pożoġiċja xierqa għal aliskiren f'pazjenti ta' bejn 6 u 17-il sena.

Wara l-ewwel studju ta' estensjoni li dam 52 ġimġha, pazjenti pedjatriċi rgiel u nisa eligibbli li kellhom minn 6 sa 17-il sena bi pressjoni għolja primarja jew sekondarja, kienu rregistrati fi studju osservazzjonali, ta' estensjoni, u mingħajr intervent, li dam 52 sa 104 ġimġha u li fih ma kinux jieħdu terapija, imfassal biex jevalwa it-tkabbir u l-iżvilupp LT, permezz tal-kejl tat-tul u tal-piż tal-ġisem, u b'evalwazzjonijiet addizzjonali newrokonjittivi u tal-funzjoni renali bhala miżuri ta' segwitu, imwettqa biss f'pazjenti bi pressjoni għolja sekondarja (19-il pazjent: 9 li qabel kienu trtratti b'aliskiren u 10 li qabel kienu trtratti b'enalapril).

Ma kien hemm l-ebda bidliet statistikament sinifikanti fil-bidliet medji fil-piż tal-ġisem, tul, jew BMI (indiċi tal-massa tal-ġisem) bejn il-gruppi ta' trattament mil-Linja Baži sat-18-il Viżta LT (Ġimġha 104) (analizi primarja).

F'pazjenti wara 104 ġimħat (fid-19-il Viżta LT [Ġimġha 156]), kien hemm tnaqqis medju LS mil-Linja Baži fil-piż tal-ġisem u fil-BMI fiż-żewġ gruppi ta' trattament, b'żieda fit akbar fil-grupp ta' aliskiren meta mqabbel mal-grupp ta' trattament ta' enalapril.

Kien hemm żieda medja LS akbar mil-Linja Baži fit-tul wara 104 ġimħat (fid-19-il Viżta LT [Ġimġha 156]), pazjenti bi pressjoni għolja sekondarja), meta mqabbel maż-żieda osservata wara 52 ġimġha (fit-18-il Viżta LT [Ġimġha 104]), pazjenti bi pressjoni għolja primarja), li hija mistennija f'dawn il-pazjenti pedjatriċi li jkunu qed jikbru.

Ir-riżultati tal-evalwazzjonijiet newrokonjittivi wrew xi titjib fil-biċċa l-kbira tal-punteggi tat-test, bl-ebda differenza sinifikanti bejn il-gruppi ta' trattament.

L-Aġenzija Ewropea ghall-Mediċini ddiferi l-obbligu li jiġu ppreżentati riżultati tal-istudji b'aliskiren f'wieħed jew iktar kategoriji tal-popolazzjoni pedjatrika fil-pressjoni għolja (ara sejjon 4.2 għal informazzjoni dwar l-użu pedjatriku).

5.2 Tagħrif farmakokinetiku

Assorbiment

Wara assorbiment orali, il-konċentrazzjonijiet ta' aliskiren fil-plażma laħqu l-quċċata wara 1-3 siegħat. Il-biodisponibilità assoluta ta' aliskiren hija madwar 2-3%. Ikliet b'kontenut għoli ta' xaham naqqsu is-C_{max} b' 85% u l-AUC b'70%. Fi studju stabbli ikliet b'kontenut baxx ta' xaham naqqas is-C_{max} b'76% u l-AUC_{0-tau} b'67% f'pazjenti bi pressjoni għolja. Madankollu, l-effikaċċja ta' aliskiren kienet simili meta jittieħed ma' ikla ħafifa jew fuq stonku vojt. Konċentrazzjonijiet fil-plażma fi stat fiss jintlaħqu fi żmien 5-7 ijiem wara li jingħata darba kuljum u l-livelli ta' stat fiss huma darbejnej ogħla minn dik li tintlaħaq bl-ewwel doža.

Trasportaturi

Fi studji ta' qabel l-użu kliniku instab li MDR1/Mdr1a/1b (P-gp) hija s-sistema ta' effluss li hi l-aktar involuta fl-assorbiment mill-imsaren u t-tneħħija mill-marrara ta' aliskiren.

Distribuzzjoni

Wara li jingħata minn ġol-vina, il-medja tal-volum ta' distribuzzjoni fi stat fss hija madwar 135 litru, li jindika li aliskiren jinfirex b'mod estensiv fl-ispazju extravaskulari. Ir-rabta mal-proteini fil-plażma ta' alsikiren hija moderata (47-51%) u ma tiddependix fuq il-konċentrazzjoni.

Bijotrasformazzjoni

Madwar 1.4% tad-doża orali totali tiġi metabolizzata. L-enzima responsabbli għal dan il-metabolizmu

hija CYP3A4.

Eliminazzjoni

Il-medja tal-half-life hija madwar 40 siegħa (medda bejn 34-41 siegħa). Aliskiren jiġi eliminat bħala kompost kimiku mhux mibdul fl-ippurgar (78%). Madwar 0.6% tad-doża tiġi rkuprata mill-awrina wara doża li tingħata mill-ħalq. Wara l-ghotja minn ġol-vina, it-tnejħiha medja mill-plażma hija madwar 9 l/h.

Linearità/nuqqas ta' linearità

L-esponenti għal aliskiren żdied b'mod aktar minn proporzjonali għaż-żieda fid-doża. Wara li tingħata doża waħda fil-medda ta' doži bejn 75 u 600 mg, meta d-doża tiġi rduppjata jkun hemm żieda ta' ~2.3 u 2.6-il darba fl-AUC u s-C_{max} rispettivament. Fi stat fiss in-nuqqas ta' linearità tista' tkun tidher aktar. Mekkaniżmi responsabbli għad-devjazzjoni mill-linejaritā ma gewx identifikati. Mekkaniżmu possibli huwa s-saturazzjoni tat-trasportaturi fis-sit ta' l-assorbiment jew fir-rotta ta' tnejħiha mill-fwied u mill-marrara.

Karatteristiċi f'pazjenti

Aliskiren huwa kura effettiva kontra l-pressjoni għolja f'pazjenti aduti, ikun x'ikun is-sess, l-età, l-indiċi tal-massa tal-ġisem u l-etiċċità.

Indeboliment renali

Il-farmakokinetika ta' aliskiren kienet evalwata f'pazjenti bi gradi varji ta' insuffiċjenza renali. AUC u C_{max} relattivi ta' aliskiren f'individwi b'indeboliment renali kellhom medda ta' bejn 0.8 sa darbej il-livelli f'individwi b'saħħithom wara li nghatat doża waħda u fi stat fiss. Dawn il-bidliet li dehru, madankollu, ma kienux jikkorrelata mas-severitā ta' l-indeboliment renali. Mhux meħtieġ bdil tad-doża tal-bidu tat-trattament f'pazjenti b'indeboliment renali hafif għal moderat (ara sezzjonijiet 4.2 u 4.4). Mhux irrakkomandat ghall-użu f'pazjenti b'indeboliment renali sever (rata tal-filtrazzjoni fil-glomeruli (GFR) < 30 ml/min/1.73 m²).

Il-farmakokinetiċi ta' aliskiren kienu evalwati f'pazjenti b'mard renali fl-ahħar stadju mogħtija l-emodijali. L-ghoti ta' doża waħda ta' 300 mg aliskiren kienet assoċjata ma' tibdiliet baxxi tal-farmakokinetiċi ta' aliskiren (bidla fis-C_{max} ta' anqas minn 1.2 drabi; żieda fil-AUC sa 1.6 drabi) mqabel ta' pazjenti b'saħħithom imlaqqgħin. Iż-żmien meta nghatat l-emodijali ma biddilx b'mod qawwi l-farmakokinetiċi ta' aliskiren f'pazjenti b'ESRD. Għaldaqstant, jekk jeħtieġ li aliskiren jingħata lil pazjenti b'ESRD li qed jingħataw l-emodijali, bidla fid-doża ma joffrix garanzija f'dawn il-pazjenti. Madanakollu, l-użu ta' aliskiren muhiex irrakkomandat f'pazjenti b'indeboliment tal-kliewi qawwi (ara sezzjoni 4.4).

Indeboliment epatiku

Il-farmakokinetika ta' aliskiren ma nbidlitx b'mod sinifikanti f'pazjenti b'mard tal-fwied hafif għal sever. Għalhekk, mhux meħtieġ li d-doża tal-bidu ta' aliskiren tinbidel f'pazjenti b'indeboliment epatiku hafif għal sever.

Pazjenti anzjani li għandhom 65 sena jew aktar

L-AUC huwa 50% oħla fl-anzjani (> 65 sena) milli f'individwi żgħażaq. Is-sess, piż u etniċċità m'għandhomx influwenza klinikament rilevanti fuq il-farmakokinetika ta' aliskiren.

Popolazzjoni pedjatrika

Fi studju farmakokinetiku ta' kura b'aliskiren f'39 pazjent pedjatriku bi pressjoni għolja, fl-etià ta' bejn 6 snin sa 17-il sena, li nghataw doži ta' 2 mg/kg jew 6 mg/kg ta' aliskiren kuljum bħala bċejjeċ żgħar (3.125 mg/pillola), il-parametri farmakokinetiċi kienu jixbhu lil dawk fl-adulti. Ir-riżultati ta' dan l-istudju ma ssuġġerewx li l-eta` , il-piż tal-ġisem jew is-sess għandhom xi effett sinifikanti fuq l-esponenti sistemiku ta' aliskiren (ara sezzjoni 4.2).

Fi studju ta' 8 ġimġħat randomised, double-blind b'aliskiren bħala monoterapija f'267 pazjent pedjatriku bi pressjoni għolja ta' età minn 6 snin sa 17-il sena, il-biċċa l-kbira b'piżżejjed/ħoxnix hafna, il-konċentrazzjonijiet l-aktar baxxi fi stat sajjem ta' aliskiren f'jum 28 kien komparabbli ma' dawk osservati fi studji oħra kemm f'adulti kif ukoll fi tfal bl-użu ta' doži simili ta' aliskiren (ara sezzjoni 5.1).

Ir-riżultati minn studju tat-tessut tal-bniedem MDR1 in vitro ssuġġerew mudell ta' maturazzjoni tat-trasportaturi MDR1 (P-gp) dipendenti fuq l-età u t-tessuti. Giet osservata varjabbtà inter-individwali għolja ta' livelli ta' espressjoni tal-mRNA (sa 600 darba). L-espressjoni epatika MDR1 mRNA kienet statistikament ferm aktar baxxa f'kampjuni li ttieħdu minn feti, trabi tat-twelid u tfal żgħar sal-età ta' 23 xahar.

L-età li fiha s-sistema li tittrasporta ssir matura ma tistax tiġi stabbilita. Hemm potenzjal ta' esponenti eċċessiv għal aliskiren fi tfal b'sistema immatura ta' MDR1 (P-gp) (ara s-sezzjoni "Trasportaturi" aktar 'il fuq u sezzjonijiet 4.2, 4.4 u 5.3).

5.3 Tagħrif ta' qabel l-użu kliniku dwar is-sigurtà

Studji dwar is-sigurtà farmakologika ma wrew l-ebda effetti avversi fuq is-sistema nervuża centrali, respiratorja jew funzjoni kardjovaskulari. Is-sejbiet waqt studji ta' tossiċità f'animali minn doži ripetuti kien konsistenti mal-potenzjal ta' irritazzjoni lokali (passaġġ gastrointestinali) li hi magħrufa jew mal-effetti farmakoloġiċi mistennija ta' aliskiren.

Ma nstabx li kien hemm xi potenzjal karċinoġenu għal aliskiren fi studju fuq firien li dam sentejn u fi studju fuq ġrieden transġeniċi li dam 6 xhur. Każ ta' adenoma fil-kolon u każ ta' adenokarċinoma fil-musrana l-ghamja li kien reġistrat f'firien b'doża ta' 1,500 mg/kg/jum ma kienux statistikament sinifikanti.

Għalkemm huwa magħruf li aliskiren jista' jikkawża irritazzjoni lokali (passaġġ gastrointestinali), il-marġini ta' sigurtà miksuba fil-bniedem b'doża ta' 300 mg waqt studju f'voluntiera b'saħħithom kienu meqjusa xierqa b'9-11-il darba ibbażat fuq konċentrazzjonijiet fl-ippurgar jew 6 darbiet fuq konċentrazzjonijiet fil-mukuża meta mqabbla ma' 250 mg/kg/jum fl-istudju dwar il-karċinoġenicità fil-far.

Aliskiren kien nieħes minn kull potenzjal mutaġeniku fl-istudji dwar il-mutaġenicità *in vitro* u *in vivo*.

Studji dwar it-tosseċċità fuq is-sistema riproduttiva b'aliskiren ma wrew l-ebda evidenza ta' tosseċċità ghall-embriju/fetu jew teratoġenicità b'doži sa 600 mg/kg/jum fil-firien jew 100 mg/kg/jum fil-fniek. Il-fertilità, l-iż-żvilupp ta' qabel u wara t-twelid ma kienux effettwati fil-firien b'doži sa 250 mg/kg/jum. Id-doži fil-firien u fniek kien jipprovd esponenti sistemiċi ta' 1 sa 4 darbiet oħla, rispettivament, mill-ġħola doża rrakkomandata fil-bniedem (300 mg).

Studji fuq animali mhux adulti

Skont studju ta' tosseċċità fuq animali mhux adulti fost firien ta' 8t ijiem, l-ġhoti ta' 100 mg/kg/jum u 300 mg/kg/jum (2.3 u 6.8 drabi d-doža umana massima rrakkomandata) ta' aliskiren kien assoċjat ma' mortalità għolja u morbidità gravi. Fi studju ieħor dwar it-tosseċċità fuq animali mhux adulti fost firien ta' 14-il jum, l-ġhoti ta' aliskiren f'doża ta' 300 mg/kg/jum (8.5 drabi d-doža umana massima rrakkomandata) kien assoċjat ma' mortalità tardiva. L-espożizzjoni sistemika għal aliskiren fil-firien li kellhom 8t ijiem kienet ta' >400 darba oħla minn dik fost il-firien adulti. Skont riżultati miksuba minn studju mekkaniستا deher li l-espressjoni tal-ġene MDR1 (P-gp) f'firien mhux adulti kien sinifikament anqas meta mqabbel mal-firien adulti. Iż-żieda fl-espożizzjoni għal aliskiren f'firien mhux adulti jidher li hi attribwita primarjament għan-nuqqas ta' maturazzjoni tal-P-gp fil-passaġġ gastrointestinali. Għaldaqstant hemm il-potenzjal ta' espsożizzjoni eċċessiva għal aliskiren f'pazjenti pedjatriċi b'sistema immatura ta' effluss tal-MDR1 (ara sezzjonijiet 4.2, 4.3 u 5.2).

6. TAGHRIF FARMAČEWTIKU

6.1 Lista ta' eċċipjenti

Crospovidone, tip A
Magnesium stearate
Microcrystalline cellulose
Povidone, K-30
Colloidal silica anidru
Hypromellose sostituzzjoni tip 2910 (3 mPa·s)
Macrogol 4000
Talc
Iron oxide iswed (E 172)
Iron oxide aħmar (E 172)
Titanium dioxide (E 171)

6.2 Inkompatibbiltajiet

Mhux applikabbli.

6.3 Żmien kemm idum tajjeb il-prodott mediċinali

Tliet snin

6.4 Prekawzjonijiet speċjali għall-ħażna

Tahżinx f'temperatura 'l fuq minn 25°C. Aħżeen fil-pakkett originali sabiex tilqa' mill-umdità.

6.5 In-natura tal-kontenitur u ta' dak li hemm gó fih

Rasilez 150 mg pilloli miksija b'rita

Folji PVC/ polychlorotrifluoroethylene (PCTFE) – Alu:
Pakketti uniċi li jkun fihom 14, 28, 30, 50, 56, 90 jew 98 pillola.
Pakketti uniċi li jkun fihom 56x1 pillola f'folji perforati li jistgħu jinqasmu f'doži singoli.
Pakketti multipli li jkun fihom 280 (20x14) pillola.
Pakketti multipli li jkun fihom 98 (2x49x1) pillola f'folji perforati li jistgħu jinqasmu f'doži singoli.

Rasilez 300 mg pilloli miksija b'rita

Folji tal-PVC/polychlorotrifluoroethylene (PCTFE) – Alu:
Pakketti uniċi li jkun fihom 14, 28, 30, 50, 56, 90 jew 98 pillola.
Pakketti uniċi li jkun fihom 56x1 pillola f'folji perforati li jistgħu jinqasmu f'doži singoli.
Pakketti multipli li jkun fihom 280 (20x14) pillola.
Pakketti multipli li jkun fihom 98 (2x49x1) pillola f'folji perforati li jistgħu jinqasmu f'doži singoli.

Jista' jkun li mhux il-pakketti tad-daqsijiet kollha jkunu fis-suq.

6.6 Prekawzjonijiet speċjali għar-rimi

Kull fdal tal-prodott mediċinali li ma jkunx intuża jew skart li jibqa' wara l-użu tal-prodott għandu jintrema kif jitkolu l-ligijiet lokali.

7. DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Noden Pharma DAC
D'Olier Chambers
16A D'Olier Street

Dublin 2
L-Irlanda

8. NUMRU(I)TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Rasilez 150 mg pilloli miksija b'rita

EU/1/07/405/021-030

Rasilez 300 mg pilloli miksija b'rita

EU/1/07/405/031-040

9. DATA TAL-EWWEL AWTORIZZAZZJONI/TIĞDID TAL-AWTORIZZAZZJONI

Data tal-ewwel awtorizzazzjoni: 22 Awwissu 2007

Data tal-ahħar tiġid: 22 Mejju 2017

10. DATA TA' REVIŻJONI TAT-TEST

Informazzjoni dettaljata dwar dan il-prodott medicinali tinsab fuq is-sit elettroniku tal-Aġenzija Ewropea għall-Mediċini <http://www.ema.europa.eu>

ANNESS II

- A. MANIFATTUR(I) RESPONSABBLI GHALL-HRUĞ TAL-LOTT**
- B. KONDIZZJONIJIET JEW RESTRIZZJONIJIET RIGWARD IL-PROVVISTA U L-UŽU**
- Ċ. KONDIZZJONIJIET U REKWIŻITI OHRA TAL-AWTORIZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ**
- D. KONDIZZJONIJIET JEW RESTRIZZJONIJIET FIR-RIGWARD TAL-UŽU SIGUR U EFFETTIV TAL-PRODOTT MEDIĆINALI**

A. MANIFATTUR(I) RESPONSABBLI GHALL-HRUĞ TAL-LOTT

Isem u indirizz tal-manifattur(i) responsabbi għall-hruġ tal-lott

Delpharm Milano S.R.L.,
Via Carnevale, 1,
Segrate (MI),
20054,
L-Italja

B. KONDIZZJONIJIET JEW RESTRIZZJONIJIET RIGWARD IL-PROVVISTA U L-UŽU

Prodott mediciinali li jingħata bir-riċetta tat-tabib.

C. KONDIZZJONIJIET U REKWIŻITI OHRA TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

- Rapporti Perjodiċi Aġġornati dwar is-Sigurtà**

Ir-rekwiżiti biex jiġu pprezentati rapporti perjodiċi aġġornati dwar is-sigurtà għal dan il-prodott mediciinali huma mniżżla fil-lista tad-dati ta' referenza tal-Unjoni (lista EURD) prevista skont l-Artikolu 107c(7) tad-Direttiva 2001/83/KE u kwalunkwe aġġornament sussegwenti ppubblikat fuq il-portal elettroniku Ewropew tal-mediċini.

D. KONDIZZJONIJIET JEW RESTRIZZJONIJIET FIR-RIGWARD TAL-UŽU SIGUR U EFFIKAČI TAL-PRODOTT MEDIĆINALI

- Pjan tal-Ġestjoni tar-Riskju (RMP)**

L-MAH għandu jwettaq l-aktivitajiet u l-interventi meħtieġa ta' farmakoviġilanza dettaljati fl-RMP maqbul ipprezentat fil-Modulu 1.8.2 tal-Awtorizzazzjoni għat-Tqegħid fis-Suq u kwalunkwe aġġornament sussegwenti maqbul tal-RMP.

RMP aġġornat għandu jiġi pprezentat:

- Meta l-Aġenzija Ewropea għall-Mediciċini titlob din l-informazzjoni;
- Kull meta s-sistema tal-ġestjoni tar-riskju tiġi modifikata speċjalment minħabba li tasal informazzjoni ġidha li tista' twassal għal bidla sinifikanti fil-profil bejn il-benefiċċju u r-riskju jew minħabba li jintlaħaq għan importanti (farmakoviġilanza jew minimizzazzjoni tar-riskji).

ANNESS III
TIKKETTAR U FULJETT TA' TAGHRIF

A. TIKKETTAR

TAGHRIF LI GHANDU JIDHER FUQ IL-PAKKETT TA' BARRA**KARTUNA LI JKUN FIHA FOLJI PCTFE/PVC****1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĆINALI**

Rasilez 150 mg pilloli miksjin b'rita
aliskiren

2. DIKJARAZZJONI TAS-SUSTANZA(I) ATTIVA(I)

Kull pillola fiha 150 mg aliskiren (bħala hemifumarate).

3. LISTA TA' EĆCIPJENTI**4. GHAMLA FARMAČEWTIKA U KONTENUT**

14-il pillola miksija b'rita
28 pillola miksija b'rita
30 pillola miksija b'rita
50 pillola miksija b'rita
56 pillola miksija b'rita
56 x 1 pillola miksija b'rita
90 pillola miksija b'rita
98 pillola miksija b'rita

5. MOD TA' KIF U MNEJN JINGHATA

Aqra l-fuljett ta' tagħrif qabel l-użu.
Użu orali.

6. TWISSIJA SPEċJALI LI L-PRODOTT MEDIĆINALI GHANDU JINŻAMM FEJN MA JIDHIRX U MA JINTLAHAQX MIT-TFAL

Żomm fejn ma jidhirx u ma jintlaħaqx mit-tfal.

7. TWISSIJA(IET) SPEċJALI OHRA, JEKK MEHTIEĞA**8. DATA TA' SKADENZA**

JIS

9. KONDIZZJONIJIET SPEĆJALI TA' KIF JINHAŽEN

Tahżinx f'temperatura 'l fuq minn 25°C.
Aħżeen fil-pakkett originali sabiex tilqa' mill-umdità.

10. PREKAWZJONIJIET SPEĆJALI GHAR-RIMI TA' PRODOTTI MEDIĆINALI MHUX UŻATI JEW SKART MINN DAWN IL-PRODOTTI MEDIĆINALI, JEKK HEMM BŻONN

11. ISEM U INDIRIZZ TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Noden Pharma DAC
D'Olier Chambers
16A D'Olier Street
Dublin 2
L-Irlanda

12. NUMRU(I) TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

EU/1/07/405/021	14-il pillola miksija b'rita
EU/1/07/405/022	28 pillola miksija b'rita
EU/1/07/405/023	30 pillola miksija b'rita
EU/1/07/405/024	50 pillola miksija b'rita
EU/1/07/405/025	56 pillola miksija b'rita
EU/1/07/405/026	56 x 1 pillola miksija b'rita
EU/1/07/405/027	90 pillola miksija b'rita
EU/1/07/405/028	98 pillola miksija b'rita

13. NUMRU TAL-LOTT

LOTT

14. KLASSIFIKAZZJONI ĜENERALI TA' KIF JINGHATA

15. ISTRUZZJONIJIET DWAR L-UŻU

16. INFORMAZZJONI BIL-BRAILLE

Rasilez 150 mg

17. IDENTIFIKATUR UNIKU – BARCODE 2D

barcode 2D li jkollu l-identifikatur uniku inkluż.

18. IDENTIFIKATUR UNIKU - DATA LI TINQARA MILL-BNIEDEM

PC:

SN:

NN:

TAGHRIF MINIMU LI GHANDU JIDHER FUQ IL-FOLJI JEW FUQ L-ISTRIXXI

FOLJA

FOLJA (KALENDARJU)

1. ISEM IL-PRODOTT MEDICINALI

Rasilez 150 mg pilloli miksijin b'rita
aliskiren

2. ISEM TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Noden Pharma DAC

3. DATA TA' SKADENZA

EXP

4. NUMRU TAL-LOTT

Lot

5. OHRAJN

It-Tnejn

It-Tlieta

L-Erbgħa

Il-Hamis

Il-Ġimgħa

Is-Sibt

Il-Hadd

TAGHRIF LI GHANDU JIDHER FUQ IL-PAKKETT TA' BARRA**KARTUNA TAN-NOFS TAL-PAKKETTI B'HAFNA (MINGHAJR IL-KAXXA ĆELESTI) LI JKUN FIHA FOLJI PCTFE/PVC****1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĆINALI**

Rasilez 150 mg pilloli miksjin b'rita
aliskiren

2. DIKJARAZZJONI TAS-SUSTANZA(I) ATTIVA(I)

Kull pillola fiha 150 mg aliskiren (bhala hemifumarate).

3. LISTA TA' EĆCIPJENTI**4. GHAMLA FARMAĆEWTKA U KONTENUT**

280 pillola miksija b'rita. Jagħmel parti minn pakkett b'hafna, Ma jistax jinbiegħ separatament.
98 pillola miksija b'rita. Jagħmel parti minn pakkett b'hafna, Ma jistax jinbiegħ separatament.

5. MOD TA' KIF U MNEJN JINGHATA

Aqra l-fuljett ta' tagħrif qabel l-użu.
Użu orali.

6. TWISSIJA SPEċJALI LI L-PRODOTT MEDIĆINALI GHANDU JINŻAMM FEJN MA JIDHIRX U MA JINTLAHAQX MIT-TFAL

Żomm fejn ma jidhirx u ma jintlaħaqx mit-tfal.

7. TWISSIJA(IET) SPEċJALI OHRA, JEKK MEHTIEĞA**8. DATA TA' SKADENZA**

JIS

9. KONDIZZJONIJIET SPEċJALI TA' KIF JINHAŻEN

Tahżinx f'temperatura 'l fuq minn 25°C.
Aħżeen fil-pakkett originali sabiex tilqa' mill-umdità.

10. PREKAWZJONIJIET SPEċJALI GHAR-RIMI TA' PRODOTTI MEDIĆINALI MHUX

**UŽATI JEW SKART MINN DAWN IL-PRODOTTI MEDICINALI, JEKK HEMM
BŻONN**

11. ISEM U INDIRIZZ TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Noden Pharma DAC
D'Olier Chambers
16A D'Olier Street
Dublin 2
L-Irlanda

12. NUMRU(I) TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

EU/1/07/405/029	98 pillola miksija b'rita (2 pakketti ta' 49x1)
EU/1/07/405/030	280 pillola miksija b'rita (20 pakkett ta' 14)

13. NUMRU TAL-LOTT

LOTT

14. KLASSIFIKAZZJONI ĜENERALI TA' KIF JINGHATA

15. ISTRUZZJONIJIET DWAR L-UŽU

16. INFORMAZZJONI BIL-BRAILLE

Rasilez 150 mg

17. IDENTIFIKATUR UNIKU – BARCODE 2D

18. IDENTIFIKATUR UNIKU - DATA LI TINQARA MILL-BNIEDEM

TAGHRIF LI GHANDU JIDHER FUQ IL-PAKKETT TA' BARRA

KARTUNA TA' BARRA TAL-PAKKETTI B'HAFNA (INKLUŽA L-KAXXA Č-ČELESTI) LI JKUN FIHA FOLJI PCTFE/PVC

1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĆINALI

Rasilez 150 mg pilloli miksjin b'rita
aliskiren

2. DIKJARAZZJONI TAS-SUSTANZA(I) ATTIVA(I)

Kull pillola fiha 150 mg aliskiren (bħala hemifumarate).

3. LISTA TA' EČCIPJENTI**4. GHAMLA FARMAČEWTIKA U KONTENUT**

Pakkett b'ħafna: 280 (20 pakkett ta' 14) pillola mikṣija b'rita.

Pakkett b'ħafna: 98 (2 pakketti ta' 49 x 1) pillola mikṣija b'rita

5. MOD TA' KIF U MNEJN JINGHATA

Aqra l-fuljett ta' tagħrif qabel l-użu.
Użu orali.

6. TWISSIJA SPEċJALI LI L-PRODOTT MEDIĆINALI GHANDU JINŻAMM FEJN MA JIDHIRX U MA JINTLAHAQX MIT-TFAL

Żomm fejn ma jidhirx u ma jintlaħaqx mit-tfal.

7. TWISSIJA(IET) SPEċJALI OHRA, JEKK MEHTIEĞA**8. DATA TA' SKADENZA**

JIS

9. KONDIZZJONIJIET SPEċJALI TA' KIF JINHAŻEN

Tahżinx f'temperatura 'l fuq minn 25°C.
Aħżeen fil-pakkett originali sabiex tilqa' mill-umdità.

10. PREKAWZJONIJIET SPEċJALI GHAR-RIMI TA' PRODOTTI MEDIĆINALI MHUX

**UŽATI JEW SKART MINN DAWN IL-PRODOTTI MEDICINALI, JEKK HEMM
BŻONN**

11. ISEM U INDIRIZZ TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Noden Pharma DAC
D'Olier Chambers
16A D'Olier Street
Dublin 2
L-Irlanda

12. NUMRU(I) TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

EU/1/07/405/029	98 pillola miksija b'rita (2 pakketti ta' 49x1)
EU/1/07/405/030	280 pillola miksija b'rita (20 pakkett ta' 14)

13. NUMRU TAL-LOTT

LOTT

14. KLASSIFIKAZZJONI ĜENERALI TA' KIF JINGHATA

15. ISTRUZZJONIJIET DWAR L-UŽU

16. INFORMAZZJONI BIL-BRAILLE

Rasilez 150 mg

17. IDENTIFIKATUR UNIKU – BARCODE 2D

barcode 2D li jkollu l-identifikatur uniku inkluž.

18. IDENTIFIKATUR UNIKU - DATA LI TINQARA MILL-BNIEDEM

PC:
SN:
NN:

TAGHRIF LI GHANDU JIDHER FUQ IL-PAKKETT TA' BARRA

KARTUNA LI JKUN FIHA FOLJI PCTFE/PVC

1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĆINALI

Rasilez 300 mg pilloli miksijin b'rita
aliskiren

2. DIKJARAZZJONI TAS-SUSTANZA(I) ATTIVA(I)

Kull pillola fiha 300 mg aliskiren (bħala hemifumarate).

3. LISTA TA' EĊĊIPJENTI

4. GHAMLA FARMAĊEWTIKA U KONTENUT

14-il pillola miksija b'rita
28 pillola miksija b'rita
30 pillola miksija b'rita
50 pillola miksija b'rita
56 pillola miksija b'rita
56 x 1 pillola miksija b'rita
90 pillola miksijin b'rita
98 pillola miksijin b'rita

5. MOD TA' KIF U MNEJN JINGHATA

Aqra l-fuljett ta' tagħrif qabel l-użu.
Użu orali.

6. TWISSIJA SPEċJALI LI L-PRODOTT MEDIĆINALI GHANDU JINŻAMM FEJN MA JIDHIRX U MA JINTLAHAQX MIT-TFAL

Żomm fejn ma jidhirx u ma jintlaħaqx mit-tfal.

7. TWISSIJA(IET) SPEċJALI OHRA, JEKK MEHTIEĞA

8. DATA TA' SKADENZA

JIS

9. KONDIZZJONIJIET SPEĆJALI TA' KIF JINHAŽEN

Tahżinx f'temperatura 'l fuq minn 25°C.
Aħżeen fil-pakkett originali sabiex tilqa' mill-umdità.

10. PREKAWZJONIJIET SPEĆJALI GHAR-RIMI TA' PRODOTTI MEDIĆINALI MHUX UŻATI JEW SKART MINN DAWN IL-PRODOTTI MEDIĆINALI, JEKK HEMM BŻONN

11. ISEM U INDIRIZZ TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Noden Pharma DAC
D'Olier Chambers
16A D'Olier Street
Dublin 2
L-Irlanda

12. NUMRU(I) TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

EU/1/07/405/031	14-il pillola miksija b'rita
EU/1/07/405/032	28 pillola miksija b'rita
EU/1/07/405/033	30 pillola miksija b'rita
EU/1/07/405/034	50 pillola miksija b'rita
EU/1/07/405/035	56 pillola miksija b'rita
EU/1/07/405/036	56 x 1 pillola miksija b'rita
EU/1/07/405/037	90 pillola miksija b'rita
EU/1/07/405/038	98 pillola miksija b'rita

13. NUMRU TAL-LOTT

LOTT

14. KLASSIFIKAZZJONI ĢENERALI TA' KIF JINGHATA

15. ISTRUZZJONIJIET DWAR L-UŻU

16. INFORMAZZJONI BIL-BRAILLE

Rasilez 300 mg

17. IDENTIFIKATUR UNIKU – BARCODE 2D

barcode 2D li jkollu l-identifikatur uniku inkluż.

18. IDENTIFIKATUR UNIKU - DATA LI TINQARA MILL-BNIEDEM

PC:

SN:

NN:

TAGHRIF MINIMU LI GHANDU JIDHER FUQ IL-FOLJI JEW FUQ L-ISTRIXXI

FOLJA

FOLJA (KALENDARJU)

1. ISEM IL-PRODOTT MEDICINALI

Rasilez 300 mg pilloli miksijin b'rita
aliskiren

2. ISEM TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Noden Pharma DAC

3. DATA TA' SKADENZA

EXP

4. NUMRU TAL-LOTT

Lot

5. OHRAJN

It-Tnejn

It-Tlieta

L-Erbgħa

Il-Hamis

Il-Ġimgħa

Is-Sibt

Il-Hadd

TAGHRIF LI GHANDU JIDHER FUQ IL-PAKKETT TA' BARRA

KARTUNA TAN-NOFS TAL-PAKKETTI B'HAFNA (MINGHAJR IL-KAXXA ĆELESTI) LI JKUN FIHA FOLJI PCTFE/PVC

1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĆINALI

Rasilez 300 mg pilloli miksjin b'rita
aliskiren

2. DIKJARAZZJONI TAS-SUSTANZA(I) ATTIVA(I)

Kull pillola fiha 300 mg aliskiren (bhala hemifumarate).

3. LISTA TA' EĆCIPJENTI**4. GHAMLA FARMAĆEWTKA U KONTENUT**

280 pillola miksija b'rita. Jagħmel parti minn pakkett b'hafna, Ma jistax jinbiegħ separatament.
98 pillola mikсija b'rita. Jagħmel parti minn pakkett b'hafna, Ma jistax jinbiegħ separatament.

5. MOD TA' KIF U MNEJN JINGHATA

Aqra l-fuljett ta' tagħrif qabel l-użu.
Użu orali.

6. TWISSIJA SPEċJALI LI L-PRODOTT MEDIĆINALI GHANDU JINŻAMM FEJN MA JIDHIRX U MA JINTLAHAQX MIT-TFAL

Żomm fejn ma jidhirx u ma jintlaħaqx mit-tfal.

7. TWISSIJA(IET) SPEċJALI OHRA, JEKK MEHTIEĞA**8. DATA TA' SKADENZA**

JIS

9. KONDIZZJONIJIET SPEċJALI TA' KIF JINHAŻEN

Tahżinx f'temperatura 'l fuq minn 25°C.
Aħżeen fil-pakkett originali sabiex tilqa mill-umdità.

10. PREKAWZJONIJIET SPEċJALI GHAR-RIMI TA' PRODOTTI MEDIĆINALI MHUX

**UŽATI JEW SKART MINN DAWN IL-PRODOTTI MEDICINALI, JEKK HEMM
BŻONN**

**11. ISEM U INDIRIZZ TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID
FIS-SUQ**

Noden Pharma DAC
D'Olier Chambers
16A D'Olier Street
Dublin 2
L-Irlanda

12. NUMRU(I) TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

EU/1/07/405/039	98 pillola miksija b'rita (2 pakketti ta' 49x1)
EU/1/07/405/040	280 pillola miksija b'rita (20 pakkett ta' 14)

13. NUMRU TAL-LOTT

LOTT

14. KLASSIFIKAZZJONI ĜENERALI TA' KIF JINGHATA

15. ISTRUZZJONIJIET DWAR L-UŽU

16. INFORMAZZJONI BIL-BRAILLE

Rasilez 300 mg

17. IDENTIFIKATUR UNIKU – BARCODE 2D

18. IDENTIFIKATUR UNIKU - DATA LI TINQARA MILL-BNIEDEM

TAGHRIF LI GHANDU JIDHER FUQ IL-PAKKETT TA' BARRA

KARTUNA TA' BARRA TAL-PAKKETTI B'HAFNA (INKLUŽA L-KAXXA Č-ČELESTI) LI JKUN FIHA FOLJI PCTFE/PVC

1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĆINALI

Rasilez 300 mg pilloli miksijin b'rita
aliskiren

2. DIKJARAZZJONI TAS-SUSTANZA(I) ATTIVA(I)

Kull pillola fiha 300 mg aliskiren (bħala hemifumarate).

3. LISTA TA' EČCIPJENTI**4. GHAMLA FARMAČEWTIKA U KONTENUT**

Pakkett b'ħafna: 280 (20 pakkett ta' 14) pillola miksija b'rita.

Pakkett b'ħafna: 98 (2 pakketti ta' 49 x 1) pillola miksija b'rita

5. MOD TA' KIF U MNEJN JINGHATA

Aqra l-fuljett ta' tagħrif qabel l-użu.
Użu orali.

6. TWISSIJA SPEċJALI LI L-PRODOTT MEDIĆINALI GHANDU JINŻAMM FEJN MA JIDHIRX U MA JINTLAHAQX MIT-TFAL

Żomm fejn ma jidhirx u ma jintlaħaqx mit-tfal.

7. TWISSIJA(IET) SPEċJALI OHRA, JEKK MEHTIEĞA**8. DATA TA' SKADENZA**

JIS

9. KONDIZZJONIJIET SPEċJALI TA' KIF JINHAŻEN

Tahżinx f'temperatura 'l fuq minn 25°C.
Aħżeen fil-pakkett originali sabiex tilqa' mill-umdità.

10. PREKAWZJONIJIET SPEċJALI GHAR-RIMI TA' PRODOTTI MEDIĆINALI MHUX

**UŽATI JEW SKART MINN DAWN IL-PRODOTTI MEDICINALI, JEKK HEMM
BŻONN**

11. ISEM U INDIRIZZ TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Noden Pharma DAC
D'Olier Chambers
16A D'Olier Street
Dublin 2
L-Irlanda

12. NUMRU(I) TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

EU/1/07/405/039	98 pillola miksija b'rita (2 pakketti ta' 49x1)
EU/1/07/405/040	280 pillola miksija b'rita (20 pakkett ta' x14)

13. NUMRU TAL-LOTT

LOTT

14. KLASSIFIKAZZJONI ĜENERALI TA' KIF JINGHATA

15. ISTRUZZJONIJIET DWAR L-UŽU

16. INFORMAZZJONI BIL-BRAILLE

Rasilez 300 mg

17. IDENTIFIKATUR UNIKU – BARCODE 2D

barcode 2D li jkollu l-identifikatur uniku inkluž.

18. IDENTIFIKATUR UNIKU - DATA LI TINQARA MILL-BNIEDEM

PC:
SN:
NN:

B. FULJETT TA' TAGHRIF

Fuljett ta' tagħrif: Informazzjoni għall-utent

**Rasilez 150 mg pilloli mikṣijin b'rita
Rasilez 300 mg pilloli mikṣijin b'rita**
aliskiren

Aqra sew dan il-fuljett kollu qabel tibda tieħu din il-mediċina peress li fih informazzjoni importanti għalik.

- Żomm dan il-fuljett. Jista' jkollok bżonn terġa' taqrah.
- Jekk ikollok aktar mistoqsijiet, staqsi lit-tabib jew lill-ispiżjar tiegħek.
- Din il-mediċina giet mogħtija lilek biss. M'għandekx tgħaddiha lil persuni oħra. Tista' tagħmlilhom il-ħsara anke jekk għandhom l-istess sinjal ta' mard bħal tiegħek.
- Jekk ikollok xi effett sekondarju kellem lit-tabib jew lill-ispiżjar tiegħek. Dan jinkludi xi effett sekondarju possibbli li muhuwiex elenkat f'dan il-fuljett. Ara sezzjoni 4.

F'dan il-fuljett:

1. X'inhu Rasilez u għalxiex jintuża
2. X'għandek tkun taf qabel ma tieħu Rasilez
3. Kif għandek tieħu Rasilez
4. Effetti sekondarji possibbli
5. Kif taħżeen Rasilez
6. Kontenut tal-pakkett u informazzjoni oħra

1. X'inhu Rasilez u għalxiex jintuża

Din il-mediċina fiha sustanza attiva msejħa aliskiren. Aliskiren jagħmel parti minn klassi ta' mediċini li jisseqjh inibituri ta' renin. Inhibituri ta' renin inaqqsu l-ammont ta' angiotensin II li l-ġisem jista' jipproduċi. B'angiotensin II il-vini tad-demm jidjequ u l-pressjoni tad-demm togħla. Bit-tnaqqis ta' angiotensin II, il-vini tad-demm jistriehu, u l-pressjoni tad-demm titbaxxa.

Dan jgħin biex ibaxxi l-pressjoni għolja tad-demm f'pazjenti adulti. Pressjoni tad-demm għolja iż-żid l-ammont ta' xogħol fuq il-qalb u l-arterji. Jekk dan idum għal żmien twil, jista' jagħmel il-ħsara fil-vini tad-demm fil-moħħ, qalb u kliewi, u jista' jikkawża puplesija, insuffiċjenza tal-qalb, attakk tal-qalb jew insuffiċjenza tal-kliewi. Billi tbaxxi l-pressjoni tad-demm għall-livelli normali jitnaqqas ir-riskju li tiżviluppa dawn id-disturbi.

2. X'għandek tkun taf qabel ma tieħu Rasilez

Tieħux Rasilez

- jekk inti allerġiku għal aliskiren jew għal xi sustanza oħra ta' din il-mediċina (imniżżla fis-sezzjoni 6). Jekk taħseb li tista' tkun allerġiku, staqsi lit-tabib tiegħek għal parir.
- jekk ġarrabt dawn il-forom li ġejjin ta' anġjoedima (tbatija biex tieħu n-nifs jew biex tibla', jew nefha tal-wiċċċ, idejn u saqajn, għajnejn, xofftejn u/jew l-ilsien):
  - anġjoedima meta hadt aliskiren.
  - anġjoedima ereditarja.
  - anġjoedima mingħajr l-ebda kawża magħrufa.
- fl-ahħar 6 xhur tat-tqala jew jekk qed treddha', ara sezzjoni Tqala u treddiġħ.
- jekk qed tieħu ciclosporin (mediċina li tintuża f'każ ta' trapjant sabiex jiġi evitat li l-organu jiġi riġettat jew għal kundizzjonijiet oħra, eż artrite rewmatođe jew dermatite atopika), itraconazole (mediċina wżata biex tikkura infelżzjonijiet tal-fungu) jew quinidine (mediċina li tintuża biex tirrangha r-ritmu tal-qalb).

- jekk għandek id-dijabete jew funzjoni indebolita tal-kliewi u qed tiġi kkurat b'xi waħda minn dawn iż-żewġ klassijiet ta' mediciċini li ġejjin li jintużaw għal kura ta' pressjoni tad-demm għolja:
  - inibitur tal-enzima li tikkonverti angiotensin bħal enalapril, lisinopril, ramipril jew
  - imblokkatur tar-riċetturi ta' angiotensin II bħal valsartan, telmisartan, irbesartan.
- jekk il-pazjent ikollu età ta' inqas minn sentejn.

Twissijiet u prekawzjonijiet

Kellem lit-tabib tiegħek qabel tieħu Rasilez:

- jekk qed tieħu dijuretiku (tip ta' mediciċina magħrufa bħala pilloli “tal-pipi” li jżidu l-ammont ta' awrina li tagħmel).
- jekk qed tieħu xi waħda minn dawn il-klassijiet ta' mediciċini li ġejjin li jintużaw għal kura ta' pressjoni tad-demm għolja:
  - inibitur tal-enzima li tikkonverti angiotensin bħal enalapril, lisinopril, ramipril jew
  - imblokkatur tar-riċetturi ta' angiotensin II bħal valsartan, telmisartan, irbesartan.
- jekk għandek indeboliment tal-funzjoni tal-kliewi, it-tabib tiegħek jikkunsidra sew jekk din il-mediciċina hijiex xierqa għalik, u jista' jiddeċiedi li jissorveljak mill-qrib.
- jekk digħi kellek angħoedima (tbatija biex tieħu n-nifs jew biex tibla', jew nefha tal-wiċċi, idejn u saqajn, għajnejn u/jew l-ilsien). Jekk dan jiġri, waqqaf din il-mediciċina u kkuntattja lit-tabib tiegħek.
- jekk għandek stenoži arterjali renali (tidjiq tal-vini tad-demm għal waħda mill-kliewi jew għat-tnejn li huma).
- jekk għandek insuffiċjenza kongestiva tal-qalb serja (tip ta' mard tal-qalb fejn il-qalb ma tistax tippompja biżżejjed demm madwar il-ġisem).

Jekk ikollok dijarea severa u persistenti għandek tieqaf tieħu Rasilez.

It-tabib tiegħek jista' jiċċekkja l-funzjoni tal-kliewi tiegħek, il-pressjoni tad-demm, u l-ammont ta' elettroliti (eż. potassium) fid-demm tiegħek f'intervalli regolari.

Ara wkoll is-sezzjoni “Tiħux Rasilez”.

Tfal u adolexxenti

Din il-mediciċina m'għandhiex tintużza fi trabi tat-twelid sal-età ta' inqas minn sentejn. M'għandhiex tintużza fi tfal fl-età ta' minn sentejn sa inqas minn 6 snin u mhijiex irrakkomandata li tintużza fi tfal u adolexxenti fl-età ta' minn 6 snin sa inqas minn 18-il sena. Dan għaliex is-sigurtà u l-benefiċċji ta' din il-mediciċina mhumiex magħrufa f'din il-popolazzjoni.

Anzjani

Id-doża tal-bidu normalment rakkomandata ta' aliskiren għal pazjenti anzjani li jkollhom minn 65 sena 'l fuq hija ta' 150 mg. Jekk il-biċċa l-kbira tal-pazjenti ta' etajiet minn 65 sena 'l fuq, id-doża ta' 300 mg ta' Rasilez ma turi l-ebda benifiċċju ieħor b'risq it-naqqis tal-pressjoni tad-demm imqabbel mad-doża ta' 150 mg.

Mediciċini oħra u Rasilez

Għid lit-tabib jew lill-ispiżjar tiegħek jekk qed tieħu, ħadt dan l-aħħar jew tista' tieħu xi mediciċini oħra.

It-tabib tiegħek jista' jkollu bżonn jibdillek id-doża u/jew jieħu xi prekawzjonijiet oħra jekk qed tieħu xi waħda mill-mediciċini li ġejjin:

- mediciċini li jżidu l-ammont ta' potassium fid-demm tiegħek. Dawn jinkludu dijuretici li jfaddlu l-potassium, sustanzi tal-potassium.
- furosemide jew torasemide, mediciċini li jagħmlu parti minn dawk magħrufin bħala dijuretici, jew pilloli “tal-pipi”, li jintużaw biex jiżdied l-ammont ta' awrina li tagħmel.
- imblokkatur tar-riċetturi ta' angiotensin II jew inibitur tal-enzima li tikkonverti angiotensin (ara s-sezzjonijiet “Tiħux Rasilez” u “Twissijiet u prekawzjonijiet”).
- ketoconazole, mediciċina li tintużza biex tikkura infezzjonijiet tal-fungu.

- verapamil, medicina li tintuża biex tbaxxi l-pressjoni għolja tad-demm, biex tirranga r-ritmu tal-qalb jew għall-kura ta' angina pectoris.
- ġerti tipi ta' medicini li jtaffu l-uġġigħ msejha medicini antiinfjammatorji mhux steroidi (NSAIDs).

Rasilez ma' ikel u xorb

Għandek tieħu din il-medicina ma' ikla hafifa jew fuq stonku vojt, darba kuljum, l-ahjar fl-istess hin kuljum. Għandek tevita li tieħu din il-medicina mal-meraq tal-frott u/jew xarbiet li fihom estratti mill-pjanti (inklużnej tejjet tal-ħnejx), għax dan jista' jnaqqas l-effettività ta' dan il-medicina.

Tqala u treddiġħ

Tqala

Tihux din il-medicina jekk hriġt tqila (ara sezzjoni “Tihux Rasilez”). Jekk toħroġ tqila inti u tieħu din il-medicina, ieqaq fuq minnufi u kellem lit-tabib tiegħek. Jekk taħseb li tista' tkun tqila jew qed tippjana li jkollok tarbija, itlob il-parir tat-tabib jew tal-ispiżjar tiegħek qabel tieħu din il-medicina. It-tabib tiegħek normalment javżak biex tieqaf tieħu din il-medicina qabel ma toħroġ tqila u se jagħtki parir biex tieħu medicina oħra minflok din il-medicina. Din mhux irrakkomandata fil-bidu tat-tqala, u m'għandhiex tittieħed meta jkollok aktar minn 3 xħur tqala, minħabba li tista' tagħmel ħsara serja lit-tarbija tiegħek jekk tintuża wara t-tielet xahar tat-tqala.

Treddiġħ

Għid lit-tabib tiegħek jekk qed tredda' jew se tibda tredda' dalwaqt. Din il-medicina mhijiex irrakkomandata għal ommijiet li qed ireddgħu u t-tabib jista' jagħżel kura oħra għalik jekk inti tixtieq tredda'.

Sewqan u thaddim ta' magni

Din il-medicina tista' ggiegħlek thossok sturdut u dan jista' jeftettwa l-hila tiegħek biex tikkonċentra. Qabel issuq karozza, thaddem makkinarju, jew tagħmel attivitajiet oħra li jeħtiegu konċentrazzjoni, għandhekk taċċerta ruhek li tkun taf x'tip ta' reazjoni jkollok għall-effetti ta' din il-medicina.

3. Kif għandek tieħu Rasilez

Dejjem għandek tieħu din il-medicina skont il-parir eżatt tat-tabib tiegħek. Iċċekkja mat-tabib jew mal-ispiżjar tiegħek jekk ikollok xi dubju.

Nies li jkollhom il-pressjoni tad-demm għolja hafna drabi ma jinnutaw l-ebda sinjal tal-problema. Hafna nies iħossuhom normali. Huwa importanti hafna li tieħu din il-medicina eżattament kif jgħidlik it-tabib tiegħek sabiex tikseb l-aqwa riżultati u tnaqqas ir-riskju li jkollok effetti sekondarji. Żomm l-appuntamenti mat-tabib tiegħek anki jekk tkun qed thossok tajjeb.

Id-doža tal-bidu s-soltu tkun pillola waħda tal-150 mg darba kuljum. L-effett tad-doža li jbaxxi l-pressjoni tad-demm jibda jidher sa' ġimaginej wara t-tnejja tat-trattament.

Nies anzjani

Id-doža tal-bidu normalment rakkomandata ta' aliskiren għal pazjenti anzjani li jkollhom minn 65 sena 'l fuq hija ta' 150 mg. Fil-maġġoranza ta' pazjenti li jkollhom minn 65 sena 'l fuq, id-doža ta' 300 mg ta' aliskiren ma turi l-ebda beneficiċju addizzjonali biex tniżżej il-pressjoni tad-demm meta mqabbla mad-doža ta' 150 mg.

Skond kif ikun ir-rispons tiegħek għall-kura t-tabib tiegħek jista' jordnalek doža ogħla ta' pillola ta' 300 mg darba kuljum. It-tabib tiegħek jista' jordnalek din il-medicina ma' medicini oħra li jintużaw biex jikkuraw il-pressjoni tad-demm għolja.

Metodu ta' kif għandu jingħata

Ibla' l-pillola shiħa ma' xi ffit ilma. Għandek tieħu din il-medicina darba kuljum, dejjem mal-ikel jew

dejjem waħidha, l-aħjar fl-istess ħin kuljum. Għandek toħloq skeda konvenjenti għal kull ġurnata biex tieħu l-mediċina dejjem bl-istess mod kuljum, b'mod regolari skont il-ħinijiet tiegħek tal-ikel. Għandek tevita li tieħu din il-mediċina mal-meraq tal-frott u/jew ma' xarbiet li fihom estratti mill-pjanta (inkluż tejjet tal-ħnejx). Matul it-trattament, it-tabib tiegħek jista' jaġġusta d-doża tiegħek skont ir-reazzjoni tal-pressjoni tad-demm tiegħek.

Jekk tieħu Rasilez aktar milli suppost

Jekk bi żball ħad tħalli wisq pilloli minn din il-mediċina, ikkonsulta mat-tabib tiegħek minnufih. Jista' jkollok bżonn attenzjoni medika.

Jekk tinsa tieħu Rasilez

Jekk tinsa tieħu doža ta' din il-mediċina, ħudha hekk kif tiftakar u imbagħad hu d-doża li jmissek fil-ħin tas-soltu. Iżda, jekk ikun kważi wasal il-ħin tad-doża li jmissek għandek sempliċement tieħu l-pillola li jkun imissek fil-ħin tas-soltu. M'għandekx tieħu doža doppja biex tpatti għal kull doža li tkun insejt tieħu.

4. Effetti sekondarji possibbli

Bħal kull mediċina oħra, din il-mediċina tista' tikkawża effetti sekondarji, għalkemm ma jidhrux f'kulħadd.

Xi effetti sekondarji jistgħu jkunu gravi (frekwenza mhux magħrufa):

Xi pazjenti esperjenzaw dawni-effetti sekondarji sekondarji. **Jekk ikollok xi wieħed minn dawn li ġejjin, kellem lit-tabib tiegħek minnufih:**

- Reazzjoni allergika serja b'sintomi bħalma huma raxx, ħakk, nefha fil-wiċċ jew fix-xofftejn jew fl-ilsien, diffikultà biex tieħu n-nifs, sturdament.

Effetti sekondarji possibbli:

Komuni (jistgħu jeftettwaw sa persuna wahda f'kull 10 min-nies): Dijarrea, uġiġ fil-ġogi (artralġja), livell għoli ta' potassium fid-dem, sturdament.

Mhux komuni (jistgħu jeftettwaw sa persuna wahda f'kull 100 ruħ): Raxx tal-ġilda (dan jista' jkun sinjal ta' reazzjonijiet allergiči jew angħoedima – ara l-effetti sekondarji “Rari” hawn taħt), problemi bil-kliewi li jinkludu indeboliment akut tal-kliewi (tnaqqis serju fl-awrina), nefha tal-idejn, għekkiesi jew saqajn (edema periferali), reazzjonijiet serji fuq il-ġilda (nekroliżi epidermali tossika u/jew reazzjonijiet mukużi fil-ħalq – hmura fil-ġilda, infafet fix-xofftejn, fl-ġħajnejn jew il-ħalq, tqaxxir tal-ġilda, deni), pressjoni tad-demm baxxa, palpitazzjonijiet, sogħla, ħakk, raxx bil-ħakk (urtikarja), żieda fl-enzimi tal-fwied.

Rari (jistgħu jeftettwaw sa persuna wahda f'kull 1,000 ruħ): żieda fil-livell ta' kreatinina fid-dem, tnaqqis fil-livell ta' emoglobin fid-dem (anemija), tnaqqis fil-livell ta' ċelluli ħomor tad-demm, hmura fil-ġilda (eritema).

Mhux magħruf (il-frekwenza ma tistax tiġi stmata mid-dejta disponibbli): sensazzjoni li kollox qed idur bik, livell baxx ta' sodju fid-dem, qtugħi ta' nifs, dardir, rimettar, sinjal ta' disturb tal-fwied (dardir, nuqqas ta' aptit, awrina ta' lewn skur jew sfurija tal-ġilda u l-ġħajnejn).

Jekk xi wieħed minn dawn jaffettwak b'mod gravi, kellem lit-tabib tiegħek. Jista' jkun li jkollok twaqqaf Rasilez.

Rappurtar tal-effetti sekondarji

Jekk ikollok xi effett sekondarju, kellem lit-tabib jew lill-ispiżjar tiegħek. Dan jinkludi xi effett sekondarju possibbli li muuwiex elenkat f'dan il-fuljett. Tista' wkoll tirrapporta effetti sekondarji direttament permezz tas-sistema ta' rappurtar nazzjonali mniżżla f'[Appendiċi V](#). Billi tirrapporta l-effetti sekondarji tista' tgħin biex tiġi pprovduta aktar informazzjoni dwar is-sigurtà ta' din il-mediċina.

5. Kif taħżeen Rasilez

Żomm din il-mediċina fejn ma tidhirx u ma tintlaħaqx mit-tfal.

Tużax din il-mediċina wara d-data ta' meta tiskadi li tidher fuq il-kartuna u l-folja. Id-data ta' meta tiskadi tirreferi għall-ahħar ġurnata ta' dak ix-xahar.

Taħżinx f'temperatura 'l fuq minn 25°C.

Aħżeen fil-pakkett originali sabiex tilqa' mill-umdità.

Tarmix medicini mal-ilma tad-drañaġġ jew mal-iskart domestiku. Staqsi lill-ispīżjar tiegħek dwar kif għandek tarmi medicini li m'għadekx tuža. Dawn il-miżuri jgħinu għall-protezzjoni tal-ambjent.

6. Kontenut tal-pakkett u informazzjoni oħra

X'fih Rasilez

- Is-sustanza attiva hi aliskiren (bħala hemifumarate).

Rasilez 150 mg pilloli mikṣija b'rita

- Kull pillola fiha 150 mg aliskiren (bħala hemifumarate). Is-sustanzi l-oħra huma crospovidone tip A, hypromellose tip ta' sostituzzjoni 2910 (3 mPa s), magnesium stearate, macrogol 4000, microcrystalline cellulose, povidone K-30, colloidal anhydrous silica, talc, titanium dioxide (E 171), black iron oxide (E 172), red iron oxide (E 172).

Rasilez 300 mg pilloli mikṣija b'rita

- Kull pillola fiha 300 mg aliskiren (bħala hemifumarate). Is-sustanzi l-oħra huma crospovidone tip A, hypromellose tip ta' sostituzzjoni 2910 (3 mPa s), magnesium stearate, macrogol 4000, microcrystalline cellulose, povidone K-30, colloidal anhydrous silica, talc, titanium dioxide (E 171), black iron oxide (E 172), red iron oxide (E 172).

Kif jidher Rasilez u l-kontenut tal-pakkett

Rasilez 150 mg pilloli mikṣijin b'rita huma pilloli roża čar, konvessi miż-żewġ naħat, tondi, ittimbrati 'IL' fuq naħha u 'NVR' fuq in-naħha l-oħra.

Rasilez 300 mg pilloli mikṣija b'rita huma pilloli ta' lewn aħmar čar, konvessi miż-żewġ naħat, ovali, ittimbrati 'IU' fuq naħha u 'NVR' fuq in-naħha l-oħra.

Rasilez 150 mg pilloli mikṣija b'rita jiġu fil-pakketti li ġejjin:

- Pakketti uniċi li jkun fihom 14, 28, 30, 50, 56, 90 jew 98 pillola
- Pakketti uniċi li jkun fihom 56x1 pillola f'folji perforati li jistgħu jinqasmu f'doži singoli
- Pakketti multipli li jkun fihom 280 (20x14) pillola
- Pakketti multipli li jkun fihom 98 (2x49x1) pillola f'folji perforati li jistgħu jinqasmu f'doži singoli

Rasilez 300 mg pilloli mikṣija b'rita jiġu fil-pakketti li ġejjin:

- Pakketti uniċi li jkun fihom 14, 28, 30, 50, 56, 90 jew 98 pillola
- Pakketti uniċi li jkun fihom 56x1 pillola f'folji perforati li jistgħu jinqasmu f'doži singoli
- Pakketti multipli li jkun fihom 280 (20x14) pillola
- Pakketti multipli li jkun fihom 98 (2x49x1) pillola f'folji perforati li jistgħu jinqasmu f'doži singoli

Jista' jkun li mhux il-pakketti tad-daqsijiet kollha jkunu fis-suq f'pajjiżek.

Detentur tal-Awtorizzazzjoni għat-Tqegħid fis-Suq

Noden Pharma DAC

D'Olier Chambers

16A D'Olier Street

Dublin 2

L-Irlanda

Il-Manifattur

Delpharm Milano S.R.L.,
Via Carnevale, 1,
Segrate (MI),
20054,
L-Italja

Dan il-fuljett kien rivedut l-ahħar f'
02/2023

Sorsi oħra ta' informazzjoni

Informazzjoni dettaljata dwar din il-mediċina tinsab fuq is-sit elettroniku tal-Aġenzija Ewropea għall-Mediċini: <http://www.ema.europa.eu>